

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΕ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΑΓ. ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19.—Τηλ. 227-689 | 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1968 | ΑΡΙΘ. 7

Η ΤΗΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝΤΟΛΗΣ

“Όταν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Κύριος Ἰερωσύμωσ καλέσας με μοὶ ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Σεβαστῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως μοὶ ἀνατεθῶσι τὰ καθήκοντα τῆς Διευθύνσεως τῶν Περιδικῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι τοῦ ἐπισήμου ταύτης ὀργάνου «Ἐκκλησία» καὶ τοῦ «Ἐφημερίου», ὁμολογῶ ὅτι μετὰ δέους ἤκουσα τὴν πράγματι τιμητικὴν ταύτην πρόσκλησιν. Προέταξα ἀπειρίαν περὶ τὴν συνήθη δημοσιογραφίαν καὶ μάλιστα ἀδυναμίαν διαγγελίας τῶν Ἀληθειῶν τῆς Πίστεως, τῆς Ζωῆς καὶ τῆς Δράσεως τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὅποια εἶναι ἡ ἡμετέρα Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἀλλὰ περισσότερον ἐδειλίων ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι δι' ἐν τόσον ὑψηλὸν καὶ ὑπεύθυνον ἔργον ἔναντι τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μου καὶ ἔναντι τοῦ μεγάλου Θεοῦ, ἠσθανόμην ὅτι ἤμην καὶ εἶμαι σκεῦος οὐχὶ ἐκλογῆς, ἀλλὰ τούναντίον εὐτελές καὶ ἀνάξιον.

Ἀλλ' ὁ Μακαριώτατος προέβαλε καὶ τὴν ἰδικὴν του ἐπιχειρηματολογίαν. Ἀφοῦ ἀπέτισε τὸν ὀφειλόμενον φόρον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς καλοὺς κάγαθοὺς τέως Διευθυντὰς τῶν Περιδικῶν τῆς Ἐκκλησίας, τὸν ἀοίδιμον Καθηγητὴν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν Γρηγόριον Παπαμιχαήλ, τὸν ὑπὲρ τὴν 35ετίαν ὑποδειγματικῶς διευθύναντα τὴν «Ἐκκλησίαν» καὶ εἰς περιωπὴν πράγματι ἀναγαγόντα τὸ Περιδικόν, ὡς καὶ τὸν ἄχρι τοῦ νῦν ἐπιδεξίως συνεχίσαντα τὸ ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ Παπαμιχαήλ, ἦτοι τὸν σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν κ. Θεοδόσιον Σπεράντσαν, μοὶ ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιθυ-

μία καὶ τοῦ ἰδίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι, ὅπως τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἐκκλησίας ἀνατεθῆ εἰς τινὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου εἴτε τῶν Ἀθηνῶν εἴτε τῆς Θεσσαλονίκης. Τοῦτο δέ, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας θὰ συνδέεται οὕτως οὐ μόνον συμβολικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐμφαντικῶς μετὰ τῆς διοικήσεως Σεβαστῆς Ἱεραρχίας.

Ὁμολόγησα τὴν ὀρθότητα τοῦ ἐπιχειρήματος καὶ ἀνεγνώρισα ὀπηλίκτην ἀξίαν ἐμπερικλείει ἡ προβαλλομένη ἀξίωσις ἀπὸ μέρους τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας ἐμπράκτου συνεργασίας ταύτης μετὰ τῆς ἐπιστημονικῆς Θεολογίας διὰ τινος ἐκπροσώπου ταύτης. Ἀλλὰ παρεκάλεσα νὰ προτιμηθῶσιν οἱ ἀρχαιότεροι ἐμοῦ καὶ ἐμπειρότεροι καὶ σοφώτεροι καὶ ἱκανώτεροι. Ἀλλ' οὗτοι δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἐντολὴν διὰ διαφόρους ἕκαστος λόγους. Καὶ πάλιν ἀνέβαλον ν' ἀπαντήσω, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἕτερος συνάδελφος θ' ἀπεδέχετο τὴν ἐντολήν. Καὶ ἠρώτησά τινος ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' οὗτοι συνέστησαν εἰς ἐμὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐντολῆς.

Καὶ ἰδοὺ νῦν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μου τέκνον εὐπειθές καὶ ὑπήκοον, ἀναδεχθεὶς τὴν ἄνωθεν δι' Αὐτῆς δοθεῖσάν μοι ἐντολήν, κέκλημαι νὰ γυμνάσω τὸν ἑαυτοῦ ἀσθενέστατον κάλαμον καὶ νὰ καταστήσω τοῦτον ὄργανον «γραμματέως ὀξυγράφου» (Ψαλμ. 44, 2), ἐκχῦνον «πνεῦμα θεῖον, σοφίας καὶ συνέσεως καὶ ἐπιστήμης» (Ἐξοδ. 35, 30), ὡς ἄλλοτε ποτε ἀνακέκληκεν ὁ Θεὸς ἐξ ὀνόματος τὸν Βεσελεὴλ τὸν τοῦ Οὐρίου, «τοῦ ἀρχιτεκτονεῖν κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς ἀρχιτεκτονίας» τοῦ θείου Οἴκου, ὅστις ἐστὶν ἡ τοῦ Χριστοῦ

ἀγιωτάτη Ἐκκλησία, ἡ παροικοῦσα τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐνδοξον Χώραν καὶ ἐνοικοῦσα ἐν ταῖς καρδίαις πάντων τῶν ἐαυτῆς τέκνων, τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν ὅπου-δήποτε γῆς.

Μεγάλη ἡ κλῆσις, μικρὸς δ' ὁ καλούμενος· ἀλλὰ μεγαλύτερα ἡ χάρις, τῷ ἐν ὑπακοῇ καὶ ταπεινώσει ἀναδεχομένῳ τὴν ἐντολήν. «Τὸ γὰρ Πνεῦμα, σοφώτατον καὶ φιλανθρωπότατον ὄν, ἂν ποιμένα λάβῃ, Ψάλτην ποιεῖ, πνευμάτων πονηρῶν κατεπάδοντα καὶ βασιλέα τοῦ Ἰσραὴλ ἀναδείκνυσιν. Ἐὰν αἰπόλον συκάμινα κνίζοντα, προφήτην ἐργάζεται. Ἐὰν μειράκιον εὐφυὲς λάβῃ, πρεσβυτέρων ποιεῖ κριτὴν καὶ παρ' ἡλικίαν» (Γρηγ. Ναζ. Εἰς τὴν Πεντηκοστήν, παρὰ Migne, PG 36, 448 C/D).

«Κύριος οὐκ ἐξουδένωσεν οὐδὲ προσώχθισε τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ» (Ψαλμ. 21, 25). Ὅντως πτωχὸς εἰμι ἐν πᾶσιν καὶ ἀσθενής, διὸ καὶ «φόβον πεφόβημαι μέγαν», κατὰ τὸν τραγικὸν Ποιητὴν, τὴν μεγάλην πράγματι ταύτην ἐντολήν τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας μου ἀναδεχόμενος. Ἀλλὰ πέποιθα ὅτι ἡ χάρις τοῦ παναγάθου Θεοῦ, ἡ τ' ἀσθενῆ θεραπεύουσα, θ' ἀναπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίας μου, ὥστε ἐν ταπεινώσει, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀφοσιώσει καὶ ἀγάπῃ πρὸς τὴν ἀγιωτάτην Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ ζήλω, ψυχῇ τε καὶ σώματι ἐμαυτὸν προσφέρων, νὰ δυναθῶ νὰ ἐπιτελέσω, ὅση μοι δύναμις, τὰ ἀνατεθέντα μοι καθήκοντα, τὰ ὄντως ὅσια καὶ ἱερά.

Τὴν ὑψηλὴν δὲ ταύτην ἐντολήν ἀναδεχόμενος διαβεβαιῶ καὶ διαβεβαιουῦμαι ὅτι τὴν ὀρθόδοξον τῶν Πατέρων ἡμῶν Πίστιν διατηρήσω ἀλώβητον· τὴν τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιαστικῶν δογμάτων ἀκράδαντον καὶ ἀσάλευτον θεηγορίαν διακηρύξω πάντοτε· τὸν τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ εὐσεβείας χαρακτῆρα ἀναπαρστήσομαι ἐσαεὶ, φυλάττων τὸ ἐπ' ἐμοὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα· ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ μας συστήματος μεριμνῶν· ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν

καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμοδοξίας καὶ πίστεως καταγωνιζόμενος· τὰς ἱεράς τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν Παραδόσεις κρατῶν· παντὶ δὲ καὶ πάντοτε τὴν λαμπρότητα τῆς Ἀληθείας κηρύττων καὶ διαγγέλλων, ἐν ταπεινώσει, ἀλλὰ καὶ ἐν παρρησίᾳ, ἀπροσωπολήπτως, ἀκλινῶς καὶ εὐθέως. Καὶ τέλος ὑπὲρ τῶν πατρίων, ἡθῶν καὶ ἐθίμων, τῶν ἀγνῶν καὶ ἱερῶν, κῆρυξ γιγνόμενος, θέλω τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐπ' εὐκαιρία καὶ ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν Ἰδεωδῶν τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς ἐνδόξου ἡμῶν Πατρίδος διερμηνευτῆς ἐκάστοτε καὶ ἐνθερμος διαλαλητῆς καὶ κῆρυξ νὰ φανῶ. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις δίκαιος, ἀντικειμενικός, ἀπροσωπόληπτος, χάριτι Θεοῦ, καὶ Εὐχαῖς Ὑμῶν, Μακαριώτατε, τῆς Σεβαστῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συμπάσης, εἶθε νὰ καταστῶ, ἀναδεικνυόμενος οὕτως ἄξιος τῆς ἱεράς ἐντολῆς τοῦ διευθύνειν ἐπαξίως τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἑλληνικῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας.

Πολλὴν ἡσθάνθη ἀνακούφισιν, πληροφορηθεὶς ὅτι θὰ ἔχω συνεργάτην καὶ ἀρχισυντάκτην τὸν δόκιμον καὶ λίαν πεπειραμένον, ἐμοὶ δὲ λίαν προσφιλῆ συνάδελφον καὶ φίλον κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου, τακτικὸν Καθηγητὴν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἀριστοτελείου Παν/μίου Θεσσαλονίκης, νῦν δὲ καὶ Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἀκριβῶς συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἄρω ἐν τέλει τοὺς δισταγμοὺς μου πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐντολῆς.

Ἀποδεχόμενος λοιπὸν τὴν νέαν ταύτην ἐντολήν τῆς Σεβαστῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ Ὑμῶν, Μακαριώτατε, καὶ τὰς Ὑμετέρας Εὐχὰς καὶ Εὐλογίας ἐξαιτούμενος ἐν εὐλαβείᾳ καὶ φόβῳ Θεοῦ καὶ ταπεινώσει, ἰδοὺ ἀναβαίνω ἐπὶ τὸ ὄρος, εὐαγγελιζόμενος τὴν Σιών» (Ἠσ. 40, 9). «Ὅρος γὰρ ἔστιν ἄναντες ὡς ἀληθῶς καὶ δυσπρόσιτον ἡ Θεολογία, ἥς μόλις ὁ πολὺς λεῶς τὴν ὑπώρειαν φθάνει» (Γρηγ. Νύσσης, Βίος Μωϋσέως, παρὰ Migne, PG 44, 372 D).

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Α'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. | Πρωτ. 1671
 | Διεκπ. 647 Ἀθήρησι 19 Μαρτίου 1968

Πρὸς

Τὸν Ἐλλογιμώτατον κ. Κωνσταντῖνον Μπόνην
 Καθηγητὴν Πανεπιστημίου

Ἐν τ α ὄ θ α

Ἐλλογιμώτατε κ. Καθηγητά,

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως ἔλαβεν εἰδῆσιν, ἐξ ἀνακωνώσεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου Ἀδτῆς, κατὰ τὴν συνεδρῖαν τῆς 12ης ὁδεύοντος μηνός, ὅτι ἀνταποκρινόμενος εἰς σχετικὴν πρότασιν Ἀδτῆς, ἀπεδέχθητε τὸν διορισμὸν ὑμῶν ὡς Διευθυντοῦ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», ἐπισήμιον ὄργανον τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ὅθεν καὶ σπεύδει ἀγαλλομένῳ ποδί, ὅπως, Συνοδικῆ ἀποφάσει, συγχαρῆ μὲν ὑμῶν διὰ τὴν ὀλοπρόθυμον ἀνταπόκρισιν εἰς τὴν κλήσιν ταύτην, ἐπιδαφιλεύση δ' ἅμα ὑμῶν πλουσίας τὰς εὐλογίας Ἀδτῆς, ἵνα καὶ ἐπὶ τὸ νέον τοῦτο πεδῖον τῆς δράσεως ὑμῶν πλούσιος ἔσται ὁ ἀμητὸς καὶ μεγίστη ὠφέλεια διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, καλοῦσα καὶ αὐθις ὑμᾶς, ὅπως ἀπὸ 1ης ἐπομένου μηνός Ἀπριλίου ἀναλάβητε τὰ νέα ἐπίσημα καθήκοντα ὑμῶν ταῦτα, εὐχεται ὑμῶν ὑγείαν κατ' ἄμφω καὶ ἀκμὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνατεθείσης ὑμῶν ὑψηλῆς διακονίας.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΗΣ

Β'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. | Πρωτ. 1672
 | Διεκπ. 648 Ἀθήραι 19 Μαρτίου 1968

Πρὸς

Τὸν κ. Θ. Σπεράντσιν
 Διευθυντὴν Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»

Ἐν τ α ὄ θ α

Ἀξιότιμε κ. Διευθυντά,

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐπιθυμοῦσα ὅπως ἀνακωνοφίση τὴν τιμίαν ὑμῶν πολιὰν ἐκ τῆς πολλῆς ὀχλήσεως ἧν, ὡς εἰκός, παρέχει αὐτῇ ἢ τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν Διευθύνσις, κατόπιν προ-

γενεστέρως ἀποφάσεως Ἀδτῆς, ὅπως ἡ Διεύθυνσις τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ἀνατεθῆ εἰς ἓνα τῶν κ. Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, ἔγνω κατὰ τὴν συνεδρῖαν Ἀδτῆς τῆς 12ης ὁδεύοντος μηνός ἀναθέσαι, ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου, τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» τῷ Ἐλλογιμωτάτῳ κ. Κων/νω Μπόνη, τακτικῶ Καθηγητῇ τοῦ Ἀθήρησι Πανεπιστημίου.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἀναγνωρίζουσα κατ' ἀξίαν τὰς προσφεροθείσας ὑφ' Ὑμῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Τύπῳ Ἀδτῆς ὑπηρεσίας, ἐπιθυμεῖ ἵνα, ἀποχωριζομένη αὐτῶν, ἐκφράση ὑμῶν τὰς θερμὰς Ἀδτῆς ἐπ' αὐταῖς εὐχαριστίας Τῆς, εὐχομένη διαπύρως, ἵνα Κύριος ὁ Θεὸς χαρίσῃτε ὑμῶν ἔτη ὡς πλεῖστα, εἰρημικά, ἀστεμφῆ καὶ πανευφρόσυνα ἐν γῆρει πῖονι, συνεχίζοντι τὸ ὑπὲρ Αὐτοῦ καὶ τῆς δόξης Αὐτοῦ ἔργον Ὑμῶν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΗΣ

Γ'

Ἐν Ἀθήραις τῇ 22/2/68

Πρὸς

Τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
 Ἐν τ α ὄ θ α

Εἰς τὸ τεῦχος Β' τοῦ τόμου ΔΗ' (Ἀπριλίου-Ἰουνίου 1967) τῆς «Θεολογίας», ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐν σελ. 319-322 ἐδημοσιεῖθι ὑπὸ τοῦ κ. Αὐλίκα Ἀλβιζάτου βιβλιοκρισίᾳ ἐπὶ πραγματείας τοῦ F. W. Fernau. Ἐν αὐτῇ ὁ ἀξιότιμος κ. καθηγητῆς ἀναγράφει καὶ ὅτι «...περιγράφεται ἐν λεπτομερεῖ ἀκριβεῖα ἢ προσπάθεια τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα ἐπανασυνδέσεως τῶν σχέσεων μετὰ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν... περιλαμβάνονται ἡ ἀνοήτου καὶ ἀνεπιτρέπτου προσωπικῆς στάσεως τοῦ Ἀθηνῶν Χρυσόστομου». Τοιαύτη βαρεῖα κρίσις περὶ τῆς στάσεώς μου ὡς Ἀρχιεπισκόπου ἐναντι τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, δημοσιευομένη εἰς ἐπίσημον ὄργανον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, μοὶ ἐπιβάλλει νομίζω τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως ζητήσω παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου νὰ δημοσιεῖθῃ ἢ παροῦσά μου ὑπ' Ἀδτῆς εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον ταύτης «Ἐκκλησία», παρεχομένης ἅμα καὶ ἀπαντήσεως Ἀδτῆς ἐπὶ τῶν κάτωθι ἐρωτημάτων:

1. Πότε ἢ περὶ ἧς λόγος στάσις μου δὲν ὑπῆρξε σύμφωνος, ἂν μὴ πρὸς τὴν παμψηφίαν, τοῦλάχιστον ὁμοῦ πρὸς τὴν καταπληκτικὴν πλειοψηφίαν τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὥστε νὰ παρέχεται βᾶσις νὰ χαρακτηρίζεται προσωπικῆ μου στάσις. Καὶ

2. Δεδομένον ὅτι κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦτους χρόνους ὁ κ. Ἀλιβιζᾶτος ἐπῆρξε Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἐν τῇ Διαρκεῖ Ἱερᾷ Συνόδῳ, νὰ βεβαιώσῃ ἢ Ἁγία Σύνοδος πότε οὗτος διετέλωσεν ἐγγράφως ἐν τῷ Βιβλίῳ τῶν Πρακτικῶν διαμαρτυρίαν ἢ καὶ ἀπλὴν κρίσιν, χαρακτηρίζουσαν τὴν στάσιν ταύτην ἀνεπίτητον.

Ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν «τῆς ἀνοήτου», ἐπαφίνω τὴν περὶ αὐτοῦ κρίσιν εἰς τὸν ἀξιότιμον καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐπίτιμον διδάκτορα πλείων Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ Ἀντιπρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ἀλιβιζᾶτον ψυχραιμότερον καὶ σοβαρότερον σκεπτόμενον ἐπὶ τούτου.

Ἀναμένων τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης καὶ τῆς εἰς αὐτὴν ἀπαντήσεως, διατελῶ

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος

Δ'

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. | Πρωτ. 1515 Ἀθῆναι, 13 Μαρτίου 1968
Διεκ. 620

Πρὸς

Τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον πρ. Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χρυσόστομον

Ἐν τ α ῦ θ α

Μακαριώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἐξ ἀποφάσεως Συνοδικῆς ἀπαντῶντες εἰς τὴν ἀπὸ 22ας λήξαντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἐπιστολὴν Ὑμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀναφερομένην εἰς δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΘΕΟΛΟΓΙΑ» (τόμ. ΔΗ', σελ. 319-322) βιβλιοκρισίαν πραγματείας τοῦ F. W. Fernau ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζᾶτον, ἐκφράζομεν Ὑμῖν τὴν βαθυτάτην λύπην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν ἐν ἀγνοίᾳ Ἀδελφῆς δημοσίευσιν ἐν τῷ ἐπισήμῳ ἐπιστημονικῷ Περιοδικῷ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἀνοικτεῖαν περὶ τοῦ σεπιτοῦ προσώπου Ὑμῶν ἐκφράσεων καὶ χαρακτηρισμῶν τοῦ διαληφθέντος κ. Καθηγητοῦ, διαλαθουσῶν προφανῶς τῆς προσοχῆς τοῦ ἀρμοδίου ὑπαλλήλου.

Πρὸς τούτους δέ, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ τιθέμενα ὑφ' Ὑμῶν δύο ἐρωτήματα, ἐπιθυμοῦμεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου νὰ διαβεβαιώσωμεν Ὑμᾶς, ὅτι ὑπὸ οὐδενὸς ἀμφισβητεῖται, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐνέργειαι Ὑμῶν ἐτίγγαρον τῆς ἐγκρίσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὅτι, γενομένης σχετικῆς ἐρευνῆς, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἐπισημανθῇ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διαμαρτυρία τις τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζᾶτον περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ προκεμένου θέματος Ὑμετέρως στάσεως.

Ἐπὶ τούτοις κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερόνυμος, Πρόεδρος
† Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος
† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Διονύσιος
† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδουτανίας Δαμασκηνός
† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Προβέζης Στυλιανός
† Ὁ Ἐάνθης Ἀντόνιος
† Ὁ Κωθῆρων Μελέτιος
† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Κων/νος
† Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 320 *

Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Α.Ν. 833/1937 περὶ στελέχους ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσομεν:

Ἄρθρον 1.

1. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 833/1937 Α. Ν. ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως «περὶ στελέχους ἐφέδρων ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ» προστίθεται ἐδάφιον ἔχον οὕτω:

«Συνιστάται θέσις Ἀρχιερέως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐπὶ βαθμῷ Ὑποστρατήγου.

Διὰ Βασιλικῷ Διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀπονέμεται βαθμὸς Ὑποστρατήγου εἰς Μητροπολίτην ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγόμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κατὰ τὰ περὶ ἐκλογῆς Μητροπολιτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος ὀριζόμενα ἢ εἰς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτην, ὅστις τοποθετεῖται ὡς Ἀρχιερεὺς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων».

2. Ὁ Ἀρχιερεὺς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἔχει τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα οἷα καὶ οἱ λοιποὶ Μητροπολίται συμμετέχων εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, καλούμενος ὡς μέλος τῆς διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν.

3. Διὰ Βασιλικῷ Διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, καθορίζονται αἱ ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀρχιερέως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ὡς καὶ πᾶσα ἐτέρα λεπτομέρεια.

* Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς 16 Μαρτίου 1968, τεύχος πρῶτον, ἀριθ. φύλλου 56, σελ. 450.

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνήλθε τὴν 19 Μαρτίου 1968 ἐν τῷ συνοδικῷ μεγάρῳ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καί, συσχεψαμένη ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι, κατήρτισε τὸ τριπρόσωπον δελτίον διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενωθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου δι' Ἀρχιερεῖς κηρύξεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος ἐκπτώτου τοῦ θρόνου του, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Α.Ν. 214/67. Τὸ τριπρόσωπον δελτίον κατηρτίσθη ἐκ τῶν πανοσ. ἀρχιμανδριτῶν: 1) Λεωνίδου Παρασκευοπούλου, ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, 2) Φιλαρέτου Βιτάλη, ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης, καὶ 3) Παύλου Καρβέλη, ἱεροκήρυκος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Αἰτωλοακαρνανίας.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δι' ἐγγράφου τῆς ἀνεκοίνωσε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὰ ὄνόματα τῶν τριῶν ἐκλεγέντων ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενωθείσης Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Αὐτοῦ Ἐξοχότης ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἀντιστράτηγος κ. Γεώργιος Ζώϊτάκης προέκρινε τὸν πανοσ. ἀρχιμ. Λεωνίδα Παρασκευοπούλου, τοῦ ὁποίου τὸ μικρὸν καὶ τὸ μέγα Μήνυμα ἐτελέσθησαν τὴν 23 Μαρτίου 1968.

Ἡ χειροτονία εἰς Ἐπίσκοπον τοῦ νεοεκλεγέντος

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχειται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1968

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

**Ο ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΩ.Ι.ΤΑΚΗΣ**

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛ. ΠΑΤΤΑΚΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1968

**Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝ. ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΑΣ**

Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου ἐγένετο ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, 24 Μαρτίου 1968. Τῆς τελετῆς τῆς χειροτονίας προέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Εἰς ἀτμόσφαιραν βαθυτάτης θρησκευτικῆς κατανύξεως, ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε τὸν Σεβασμιώτατον Θεσσαλονίκης, εἰπὼν τὰ ἀκόλουθα:

Θεοφιλέστατε,

Εἶσθε ἐπαρκῶς εἰς θέσιν νὰ γνωρίζετε μὲ ποῖαν καὶ πόσῃ συγκλίσειν σὰς ὑποδέχομαι αὐτὴν τὴν στιγμήν πρὸ τῶν τελευταίων βαθμίδων τοῦ φοιτητοῦ θυσιαστηρίου, τὰς ὁποίας ἐντὸς λεπτῶν ὀλίγων θὰ ἀνέλθῃτε. Τὰ φοιτητικὰ ἔδρανα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπὸ κοινοῦ πρὸ τεσσαράκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ἐμαθητεύσαμεν, μετὰ ὑπερτεσσαράκοντα ἔτη διαδέχονται αἱ μαχητικαὶ ἐπάλξεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπὸ κοινοῦ θὰ ἀγωνισθῶμεν. Ἐπὶ μίαν δλόκληρον γενεὰν διέτρεχες συνεχῶς δλόκληρον τὴν Β. Ἑλλάδα. Ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν τῆς Χώρας μας συνόρων, μέχρι καὶ τῆς Ἀδριατικῆς δὲν ὑπάρχει οἰκισμὸς ἢ κωμόπολις ἢ πόλις, ἢ ὁποία νὰ μὴ ἐγνόρῃσεν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν φλόγα τοῦ θρυλικοῦ πλέον πατρὸς Λεωνίδα.

Δὲν σὲ ἠμπόδισεν οὔτε ἡ ξενικὴ Κατοχή, οὔτε ἡ κομμουνιστοσυμμοριτικὴ ἀναταραχὴ, διὰ νὰ περιστείλῃς τὴν φωτιστικὴν δρᾶσίν σου ἢ νὰ περιορίσῃς τὸ βάλσαμον τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς παρηγορίας σου, εἰς ὅλους ὅσοι τὰ ἐχρειαζόντο. Τρεῖς φορές ἀντινάχθῃς ἀπὸ νάρκας εἰς τὸν ἀέρα, ἀλλ' ὁ Πανάγαθος σὲ ἤθελε ἀκόμη δρᾶντα ἐπὶ τῆς γῆς, διότι εἶχεν ἀκόμη ἀνάγκην τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν σου. Σὲ ἤθελε, διὰ νὰ χορτάσῃς τὰς μυριάδας τῶν πενόντων, τοὺς ὁποίους ἔτρεφες εἰς τὰ ὑπὸ σοῦ διοργανούμενα συσσίτια· διὰ νὰ ἀκούῃς τὴν ἐξομολόγησιν χιλιάδων μετανοούντων, τῶν ὁποίων ἡ καρδιά κατενύσσετο ἀπὸ τὸ μεστὸν καὶ ζωηρὸν κήρυγμά σου, μὲ τὸ ὁποῖον διέτρεφες πνευματικῶς ἀναρίθμητα πλήθη ὄχι μόνον τῆς Μακεδονίας, ἀλλὰ ὅλοκληρον τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἔσπευδον νὰ κατακλύσουν τοὺς ναοὺς ἢ τὰς αἰθούσας, ὅπου θὰ ὀμίλεις, ἢ νὰ κρεμασθοῦν κρυολεκτικῶς ἀπὸ τὸν ραδιοφωνικὸν δέκτην, ὁ ὁποῖος θὰ μετέδιδε τὰς φλογεράς ὀμιλίας σου. Σὲ ἤθελεν ἀκόμη ὁ Ἀρχιποίμην, διὰ νὰ ἐμπνεύσῃς καὶ γαλβανίσῃς ἐντὸς τῶν Κατηχητικῶν ἢ εἰς τὰς θερινὰς Κατασκηνώσεις τὰς στρατιάς ἐκείνας τῶν νέων καὶ νεανίδων, τῶν ὁποίων «ἡ καρδιά ἦν καιομένη ἐν τῇ ὁδῷ» τῆς πνευματικῆς προόδου καὶ τῆς ὀλομεροῦς ἐξουψώσεως. Σὲ ἤθελεν ἐπίσης, διὰ νὰ ἐμψυχώσῃς τὰς δεκάδας τῶν χιλιάδων τῶν ἀνδρῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας,

τοὺς ὁποίους καὶ κατὰ τὰς πολεμικὰς καὶ κατὰ τὰς εἰρηρικὰς περιόδους τακτικῶς ἐτροφοδοτεῖς ὡς ἀκάματος καὶ ἀπτόητος πνευματικὸς καὶ ἔθνικὸς «οἰκονόμος». Σὲ ἤθελε διὰ τὰς χιλιάδας τῶν Ἑκπαιδευτικῶν, τῶν ὁποίων ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἐντὸς τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν τῶν ὑπῆρξες ὁ τακτικὸς πνευματικὸς διδάσκαλος. Εἰς ποῖον τομέα τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δραστηριότητος δὲν σὲ ἠθέλησε καὶ δὲν σὲ ἐχορηγιοποίησεν ἀφειδῶς ὁ Κύριος τοῦ Ἀμπελῶνος καὶ ποῦ δὲν ἔσπευσες νὰ ἀπαντήσῃς τὸ «παρῶν» εἰς οἰανδήποτε πρόσκλησίν Του; Ἴδου ὅμως, ὅτι τώρα σὲ ἐχρειάσθη, διὰ νὰ ἀνέλθῃς ἐπὶ ἀνωτέρας σκοπιᾶς καὶ ἐκεῖθεν ὡς ὑπεύθυνος πλέον καὶ κανονικὸς ποιμενάρχης νὰ κατευθύνῃς ὁλόκληρον τὸ ποίμνιον εἰς νομὰς σωτηρίους. Προηγουμένως ἢ εὐθύνῃ σου καὶ ἢ ἀποστολὴ σου περιελάμβανεν ὠρισμένους μόνον τομεῖς καὶ ομάδας μόνον προσώπων, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνεσο· ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς πάντες ἀνεξαιρέτως θὰ ἔχουν τὸ προνόμιον τῆς πατρικῆς καὶ ποιμαντορικῆς φροντίδος σου. Ἄπαντες εἶναι ἰδικοί σου, τέκνα σου, ἀγαπητοί σου. Ἡ στοργή σου δὲν θὰ περιορίζεται ἀπὸ ὀργανωτικὰ σχήματα· ὁλόκληρος θὰ ἐκχέεται εἰς ἅπασαν τὴν θεόσωστον ἐπαρχίαν σου. Μιμούμενος τὸν ἀποστολικὸν ἰδρυτὴν τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας τὴν εὐθύνῃ καὶ τὴν ποιμαντορίαν ἀναδέχεσαι, «νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενος» θὰ κηρύττης παντοιοτρόπως «τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ», «παρακαλῶν καὶ παραμυθούμενος καὶ μαρτυρούμενος εἰς τὸ περιπατήσαι» πάντας «ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος...εἰς τὴν ἐανοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν» (Α' Θεσσ. β', 9-12). Παραλαμβάνεις ποίμνιον, τὸ ὁποῖον εἶναι θεοδίδακτον «εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Α' Θεσσ. δ', 10). Ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν σου «ὁ λόγος τοῦ Κυρίου θὰ τρέχῃ καὶ θὰ δοξάζεται» (Β' Θεσσ. γ', 1) πανταχοῦ, εἰς πάσας τὰς ψυχὰς, αἱ ὁποῖαι πλέον ἀνατίθενται ἐντὸς ὀλίγου ἐπὶ τῶν τιμῶν καὶ ἀκαταπονήτων χειρῶν σου. Αἱ προσευχαὶ ὄλων θὰ σὲ συνοδεύουν. Λεωνίδα, κῶφον τὸν ἀχγένα· τὸ φορτίον εἶναι βαρὺ, ἀλλ' ὁ ζυγὸς τοῦ Κυρίου εἶναι χρηστός. Ἐκεῖνος, «ὁ ποιμὴν τῶν προβάτων ὁ Μέγας» θὰ συμπορεύεται παρὰ τὸ πλευρόν σου.

Βαθύτατα συγκεινημένος ἀπὸ τὴν προσφώνησιν τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

Μακαριώτατε,

Ἀδὴν τὴν στιγμὴν εἶναι ἐμπρὸς σας ἕνας ἠττημένος. Μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ οὐδέποτε ἀπέβλεψεν εἰς τὸ ἀξίωμα τὸ Ἀρχιερατικόν. Ἐθεώρει ὡς ὑπεραρκετὸν τὸ λειτουργημὰ τοῦ ἱερέως διὰ νὰ διακονήσῃ τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν. Εἰς τοῦτο ἐνεπνεύσθη καὶ ἀπὸ τὸ φωτεινὸν παράδειγμα δύο συγχρόνων ἁγίων μορφῶν, τοῦ π. Ἐδσεβίου Ματθοποῦλον καὶ τοῦ π. Σεραφεῖμ Παπακώστα, οἱ ὁποῖοι κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν προσέφεραν ὡς ἀπλοὶ ἱερεῖς τόσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ὅσα δὲν ξέρω ἂν προσέφεραν ἀρχιερεῖς τις. Ὅχι μόνον δὲν ἐπεζήτησα, ἀλλὰ καὶ ἀπέφυγα ἐπιμελῶς μέχρι τοῦδε τὸ ἀρχιε-

ρατικὸν ἀξίωμα, διότι ἔζων μὲ τὴν συναίσθησιν τῶν φοβερῶν εὐθύνων τῆς θέσεως ταύτης.

Καὶ ὁμῶς ὑπέκνωσα. Διὰ τοῦτο εἶπον εἰς τὴν ἀρχήν, ὅτι εἶμαι ἠττημένος. Ὑπέκνωσα εὐρεθεὶς ἐνώπιον τῆς ἀμετακλήτου ἐπιταγῆς τῆς Ἁγίας καὶ Ἱεράς Συνόδου, τὴν ὁποῖαν ἐθεώρησα, ὅπως καὶ εἶναι, προσταγὴν Θεοῦ. Τυχὸν δὲ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἀρτησιν θὰ ἐσήμαιεν ἐναντίωσιν εἰς τὴν ἁγίαν βουλήν τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἀποκρύπτω, ὅτι εἶχον καταστρώσει καὶ σχέδιον ἀποδράσεως, διὰ νὰ μὴ ἀνακαλυφθῶ ἀναζητούμενος. Ἀλλ' ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐδήλωσα, τὸ τοιοῦτον θὰ ἦτο λιποταξία.

Ἐγχαριστῶ θερμῶς τὴν ἱερὰν ταύτην στιγμὴν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὰ σεβάσματα μέλη τῆς Ἱεράς Συνόδου, καθὼς καὶ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν

Ὁ Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας.

διὰ τὴν πρόκρισίν μου ὡς ἐπίσκοπον Θεσσαλονίκης. Καθὼς ἐπίσης ἐγγνωμονῶ καὶ τὴν Ἀδελφότητα Θεολόγων «ἡ Ζωή», τῆς ὁποίας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τακτικὸν μέλος καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν ὀφείλω, ὅτι τυχὸν καλὸν ἔχω. Ἐγχαριστῶ ἐπίσης καὶ ὄλους ὑμᾶς τοὺς συνεκκλησιαζομένους, καὶ ἰδιαιτέρως ὑμᾶς τοὺς Θεσσαλονικεῖς, ποὺ ἤλθατε ὀδεύοντες ὀλονυκτίως, διὰ νὰ μὲ ἐνισχύσητε μὲ τὸ στρατόπεδον τῆς προσευχῆς σας.

Τὴν χειροτονίαν τοῦ νέου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης παρηκολούθησαν πολλοὶ πιστοί, οἱ ὁποῖοι εἶχον κυριολεκτικῶς κατακλύσει τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ οἱ ὁποῖοι μὲ τὰς αὐθορμήτους ἀναφωνήσεις των

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑΙ ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΟΣΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ Ο ΜΥΡΟΒΛΥΤΗΣ, Ο ΕΚ ΖΙΧΝΗΣ

4. Ὀσιακῆς πορείας συνέχισις.

α) *Ἐν ταῖς Μοναῖς Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων.*

Ἐπ' ἀρκετὸν παραμείνας ὁ Θεόφιλος εἰς Κ/πολιν, ἐν τῇ θέσει τοῦ «νοταρίου» τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, παρά τῶ ἀπὸ Ζιχνῶν Πατριάρχῃ Παχωμίῳ Α' ¹⁰, ἀπεχώρησεν ἀκολουθῶς ἐκ τῆς τιμητικῆς ταύτης ἐκκλησιαστικῆς θέσεως καὶ ἦλθεν εἰς ἅγιον Ὄρος, μετὴν ἀπόφασιν νὰ ἐγκατασταθῇ διὰ παντὸς ἐν αὐτῷ, διότι ἡ ψυχὴ του ἐπόθει τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ἄσκησιν.

Ἀρχικῶς μετέβη εἰς τὴν μονὴν Βατοπεδίου,

10. Ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν Παχώμιος οὗτος, γενόμενος Πατριάρχῃς Κ/πόλεως, συνέδεσε πολλαπλῶς τὸ ὄνομά του μετὰ τῆς τῆς ἐπαρχίας του Ζιχνῆς, διότι καὶ τὸν ὄσιον Θεόφιλον τὸν ἐκ Ζιχνῆς αὐτὸς προσέλαβεν εἰς τὸ Πατριαχεῖον ὡς νοτάριον ὡς δὲ ἀλλαχοῦ γράφομεν, καὶ τὸν ἀπὸ ἐπισκόπου Ζιχνῶν ἅγιον Ἰωάννην (πρότερον Ἰωακείμ) αὐτὸς μᾶλλον ἀνεκήρυξεν ὡς ἅγιον καὶ ἐμερίμνησε περὶ συνθέσεως ἁσματικῆς αὐτοῦ ἀκολουθίας, ποιηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς πατριαρχίας του μεγάλου ρήτορος Μανουήλ. (βλ. προηγουμένην ἡμετέραν μελέτην, ὁ Ὄσιος Ἰωάννης ὁ ἀπὸ ἐπισκόπου Ζιχνῶν). Οὕτω συνδεθεὶς μετὰ τῶν δύο τούτων τοπικῶν ἁγίων τῆς ἐπαρχίας Ζιχνῶν, παρέχει εὐλόγως τὴν εἰκόνα ἀνδρὸς φίλου τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀγιότητος. Διὸ μετ' ἐκπλήξεως πληροφορούμεθα ὅτι «ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ ἐγγράφου τοῦ καθαιρούντος (ἐπίσκοπον Σάμου ἀναδειχθέντα ὑπὸ τοῦ Παχωμίου) καταφαίνεται ὅτι καὶ ὁ Παχώμιος εἶχε καταλάβει τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον ἀναξίως, διὸ καὶ ἀναξίως ἀρχιερεῖς ἐχειροτόνησε, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπίσκοπον Σάμου Νεόφυτον», καθαιρεθέντα ὑπὸ τοῦ διαδεχθέντος τὸν Παχώμιον πατριάρχου «Θεολήπτου τοῦ Β'» (βλ. Μητροπολίτου Σιδηροκάστρου Ἰωάννου, Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σάμου, Σάμος 1967, σελ. 52).βλ. καὶ ἐπομένην σημείωσιν.

συγκατοικήσας ἐν αὐτῇ μετὰ τοῦ ἐκεῖ σχολάζοντος ἐπισκόπου Μηθύμνης καὶ συνασκούμενος μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὀσιακῇ ζωῇ. Ἐλειτούργει δὲ καθ' ἐκάστην, ἵνα ἀγιάζεται διὰ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων.

Τελευτήσαντος τοῦ συνοίκου αὐτοῦ ἐπισκόπου, ὁ Ὄσιος ἀπήλθεν εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰβήρων, ὅπου ἐγκατεβίωσεν, ἀναστρεφόμενος μετὰ τῶν ἀγιωτέρων αὐτόθι μοναχῶν καὶ ἐκμιμούμενος τὰς ἀρετὰς αὐτῶν. Ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ τῷ ἀνετέθη νὰ ἐνασχοληθῇ μετὴν ἀντιγραφῆν ἱερῶν βιβλίων, τινὰ τῶν ὁποίων σώζονται εἰσέτι, δείγματα τοῦ ζήλου του καὶ τοῦ καλλιγραφικοῦ του ταλάντου.

Ἡ ἐπίδοσις εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ὀσιακῆς ζωῆς καὶ ἡ ἐν συνεχείᾳ δημιουργηθεῖσα καλὴ ξζωθεν μαρτυρία περὶ τῆς διὰ πολλῶν χαρισμάτων κεκοσμημένης προσωπικότητος αὐτοῦ, διεφήμισαν αὐτὸν καὶ ἔξω τοῦ ἁγίου Ὄρους, καὶ δὴ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ.

β) *Κλήσις εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Θεσσαλονίκης.*

Ἡ πόλις αὕτη, μὴ ἔχουσα τότε ἐπίσκοπον, ἐνήργει διὰ πολλῶν μέσων, ἵνα ἐξασφαλίσῃ τὴν κλήσιν τοῦ Θεοφίλου, ὅπως ἀρχιερατεύσῃ ἐν αὐτῇ. Συνέπεσε μάλιστα νὰ διέλθῃ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ παραμείνῃ αὐτόθι ἐπὶ τινα χρόνον ὁ διαδεχθεὶς τὸν Παχώμιον Πατριάρχῃς Κων/πόλεως Θεόκλητος, εἰς τὸν ὅποιον ὑπέβαλον οἱ Θεσσαλονικεῖς τὸ αἴτημά των περὶ τοῦ Θεοφίλου. Ὁ Πατριάρχῃς

«ἄξιος, ἄξιος!» διεδήλωσαν τὴν μεγάλην χαρὰν των διὰ τὴν προαγωγὴν του εἰς τὴν ὑπάτην βαθμίδα τῆς Ἱερωσύνης.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδας ἐγεννήθη τῷ 1904 εἰς Μάναρι - Τριπόλεως. Ἐτελείωσε τὸ Γυμνάσιον Τριπόλεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐφοίτησεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λαβὼν τὸ πτυχίον τῷ 1929. Ἐγένετο τακτικὸν μέλος τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «ἡ Ζωή». Κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1929 μέχρι 1932 εἰργάσθη περιδεύων τὰς ἐπαρχίας ὡς λαϊκὸς ἱεροκήρυξ. Τῷ 1932 ἐχειροτονήθη διάκονος ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου Παπαδοπούλου καὶ προσελήφθη ὡς ἱεροκήρυξ ὑπὸ τῆς ἐν Χίῳ ἀδελφότητος «ἡ Εὐσέβεια». Τῷ 1935 διωρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὡς τακτικὸς ἱεροκή-

ρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, τῷ δὲ 1936 μετετέθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης. Τῷ 1937 ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἀρχιεπισκόπου. Ἐλαβε μέρος ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς εἰς τὸν πόλεμον 1940 - 1941, καθὼς καὶ βραδύτερον κατὰ τὴν περίοδον τοῦ συμμοριτοπολέμου ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ.

Ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ θείου κηρύγματος, ἐδίδαξεν ἐπὶ ἀρκετὰ ἔτη καὶ διδάσκει μέχρι σήμερον τὸ μάθημα τῆς Θρησκευολογίας εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν Θεσσαλονίκης.

Ὁ ἐνάρετος βίος, ἡ εὐρεῖα θεολογικὴ κατάρτισις, ἡ βαθεῖα πίστις, ὁ ἱεραποστολικὸς ζήλος, ἡ προσήλωσις εἰς τὰ ἐλληνορθόδοξα ἰδεώδη, ὁ φόβος Θεοῦ, ἡ γνησίᾳ ἀγάπῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ αἱ ἄλλαι ἀρεταὶ τοῦ νέου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου ἀποτελοῦν ἐγγύησιν, ὅτι οὗτος δὲν θὰ φεισθῇ κόπων καὶ μόχθων, διὰ νὰ κατευθύνῃ τὸ ποιμνίον του ἐπὶ τὰς πηγὰς τοῦ ζῶντος ὕδατος, τοῦ «ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον».

οὔτος, γνωρίζων τὸν ὄσιον καὶ ἐκτιμῶν τοῦτον βαθύτατα, τῷ ἔγραψεν ἰδιόχειρον ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκάλει αὐτόν, ἵνα ἔλθῃ εἰς Θεσ/νίκην πρὸς συνάντησίν του, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐδὲν περὶ ἀρχιερωσύνης. Ἄλλ' ὁ Θεόφιλος, ἀντιληφθεὶς τὸν σκοπὸν τῆς πατριαρχικῆς ἐκείνης προσκλήσεως, καὶ μὴ ἐπιθυμῶν νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἔρημικὴν μακαρίαν ζωὴν μὲ τὰς τιμὰς τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος, θεωρῶν δὲ τοὺς κόπους τῆς ἀφανοῦς μοναστικῆς ἀσκήσεως ὡς γλυκυτέρους καὶ προτιμότερους τῶν ἐπιφανεστάτων ἀρχιερατικῶν ἔργων, ἀπέφυγε τὴν συνάντησιν μετὰ τοῦ Πατριάρχου¹¹. Δὲν ἔσπευξε νὰ ἔλθῃ εἰς Θεσ/νίκην, ἀλλ' ἔσπευσε νὰ γίνῃ «μεγαλόσχημος», ἀναλαβὼν οὕτω βαρύτερας μοναστικὰς ὑποχρεώσεις, καὶ καθοσιώσας ὀριστικῶς τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὴν μακρὰν τοῦ κόσμου κατὰ Θεὸν πολιτείαν καὶ ζωήν. Εἰς δὲ τὸν Πατριάρχην ἀπήντησεν εὐλαβῶς διὰ γράμματος, ζητῶν συγχώρησιν, καὶ ἐκθέτων τοὺς λόγους οἵτινες δὲν τῷ ἐπέτρεψαν νὰ ἔλθῃ εἰς συνάντησίν του, καὶ εὐχόμενος ἐν τέλει ὅπως ἡ συνάντησις αὐτῶν πραγματοποιηθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

Ἐλυπήθη βεβαίως ὁ Πατριάρχης, καὶ οἱ Θεσσαλονικεῖς μετ' αὐτοῦ, διότι δὲν ἐπετεύχθη τὸ ποθούμενον. Ἄλλὰ καὶ ἐξετίμησε καὶ κατενόησε τοὺς ὀσιακοὺς πόθους τοῦ Θεοφίλου, οἵτινες καθώρισαν εἰς αὐτὸν ἄλλην πορείαν.

γ) Πρὸς ἐντονότεραν ἀσκήσιν.

Ἀπ' ἀρχῆς τῆς ὀσιακῆς πορείας του ὁ Θεόφιλος παρουσιάζεται δίδων μεγίστην σημασίαν εἰς τὰ ἱερά λόγια «μετὰ ὁσίον ὄσιος ἔση», «ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα», «οὐαὶ τῷ ἐνί» κ.τ.τ. Διὰ τοῦτο ἐπεδίωξε καὶ τοῦ Ἀκακίου, ἐπισκόπου Ρενδίνης, τὴν ἀναστροφὴν καὶ τοῦ ἐν Βατοπεδίῳ ἐψηυχάζοντος ἐπισκόπου Μηθύμνης τὴν συμβίωσιν, ἵνα ἀμφοτέρων τὸ ἅγιον παράδειγμα ἐμπνέῃ καὶ ἐνισχύῃ αὐτόν. Ἦδη, ἐκείθεν τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων, ἐπιζητεῖ τὴν συνοίκησιν μετ' ἄλλου ὀσιακοῦ ἀνδρός, Διονυσίου ὀνόματι, τέως «προηγούμενου» καὶ εἶτα

11. Πρόκειται, ὡς εἴπομεν, περὶ τοῦ Πατριάρχου Κ/πόλεως Θεοκλήτου Α' (1513 - 1522), τὸν ὁποῖον ἀνακριβῶς ὁ ἀγ. Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης, (ἐν τῇ βιογραφίᾳ τοῦ Θεοφίλου), ὀνομάζει Θεόκλητον, ἐν δὲ τῇ ἐν τῇ προηγούμενῃ ὑποσημειώσει μνεῖα αὐτοῦ, ὡς καθαιρέσαντος τὸν ἐπίσκοπον Σάμου Νεόφυτον, ἀναφέρεται, οὐχὶ ὀρθῶς, ὡς Θεόληπτος Β'. Σημειωτέον ὡσαύτως ὅτι ὁ Θεόληπτος οὗτος φέρεται ὡς συμπατριώτης τοῦ ὁσίου Θεοφίλου, τ.ἔ. ὡς καταγόμενος καὶ οὗτος ἐκ Ζίχνης. (Νικόδημος ἀγιορείτου, ἐνθ' ἄνωτ.). Πολὺ πιθανόν, ὁ προκάτοχος αὐτοῦ Παχώμιος Α' ὁ ἀπὸ Ζιχνῶν, ὡς προσέλαβε τὸν ἐκ Ζίχνης Θεόφιλον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, οὕτω νὰ εἰσήγαγε καὶ ἕτερον ἐκ τῆς τέως ἐπαρχίας του κληρικόν, τὸν Θεόκλητον, ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐλῇ ἐξελιχθέντα ἀκολούθως εἰς διάδοχόν του. Τὸ τοιοῦτον εἶναι συνηθέστατον πολλοῦ. Ἐξηγεῖ δὲ πληρέστερον τὴν γνωριμίαν καὶ «φιλιαν ἄκραν» — ὡς γράφει ὁ ἀγ. Νικόδημος — Θεοφίλου καὶ Θεολήπτου.

ἀποσυρθέντος ἐκ τῶν καθηκόντων ἡγουμένου ἢ ἀπλῶς προϊσταμένου τῆς Μονῆς αὐτοῦ, ἵνα ἀφοσιωθῇ εἰς ἐντονὸν ἀσκήσιν, καὶ ἀμιλλᾶται εἰς πνευματικὰ γυμνάσματα καὶ συναγωνίζεται μετ' αὐτοῦ ὁ ἱερός Θεόφιλος κατ' ἐφαρμογὴν καὶ μίμησιν τῆς χαρακτηριστικῆς εἰκόνας τοῦ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, «ὡσπερ ἵπποι τρέχοντες ἀλλήλοισ ἀμιλλῶνται, οὕτω συνοδεῖα ἀγαθῆ ἑαυτὴν διεγείρει» (λόγ. κστ' περὶ διακρίσεως, παρὰ Νικοδ. ἀγιορ. ἐνθ. ἄνωτ.).

Ἀκολούθως πληροφορεῖται περὶ τῆς ἀγιότητος Κυρίλλου τινός, διαμένοντος ἐν Καρυαῖς, καὶ ἔρχεται παρ' αὐτῷ, ἵνα καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀποκομίσῃ πνευματικὴν ὠφέλειαν, ἐπιζητῶν περαιτέρω αὐξήσιν ἀρετῆς καὶ τελειότητος. Μετὰ τῆς ξυνωρίδος δὲ ταύτης Θεοφίλου καὶ Κυρίλλου ἤρχετο νὰ προστεθῇ πολλὰκις καὶ ὁ «Πρῶτος» τοῦ Ἁγίου Ὁρους Σεραφεῖμ, ἐφ' ὅσον μάλιστα διηκούλευεν αὐτὸν ἢ ἐν Καρυαῖς ὑπαρξίς τοῦ «Πρωτάτου», καὶ τῆς ἔδρας αὐτοῦ ὡς «Πρώτου».

Ὅταν δὲ βραδύτερον ὁ ὄσιος ἐπεθύμησε «νὰ ἡσυχάσῃ ἀκριβέστερα καὶ καλλίτερα» (Νικοδ. ἀγιορ. ἐνθ' ἄνωτ.), εὔρεν ἀνατολικῶς τῶν Καρυῶν, ἐν τῇ θέσει «Καψάλα», εἰς τὰ ὄρια τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, ἐν κελλίον, τὸ τοῦ ἁγίου Βασιλείου καλούμενον, καὶ τῇ συνδρομῇ τοῦ ρηθέντος «Πρώτου», ὀσιωτάτου Σεραφεῖμ, ἡγόρασεν αὐτὸ καὶ ἐγκατεστάθη αὐτόθι. Ἀνεκαίνισε δὲ ἐξ ὀλοκλήρου καὶ τὸν ναὸν καὶ τὸ κτίσμα ἐν γένει τοῦ κελλίου τούτου, ἐν τῷ ὁποίῳ διέμεινε μέχρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ, «ἡσυχάζων» μετὰ τινος μαθητοῦ του, Ἰσαάκ καλούμενου. Δὲν ἐβράδυνε νὰ μιμηθῇ αὐτὸν καὶ ὁ εἰρημένος Σεραφεῖμ, παραιτηθεὶς ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ «Πρώτου» τοῦ ἁγίου Ὁρους. Ἀφοῦ καὶ οὗτος ἀνεκαίνισεν ἐν πολλοῖς τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου, οἰκοδομήσας ἐκ βάθρων τὸν νάρθηκα καὶ τὸ κωδωνοστάσιον καὶ διὰ τὴν ἀγιογράφησιν τοῦ ὄλου ναοῦ μεριμνήσας (Νικοδ. ἀγιορ. ἐνθ' ἄνωτ.), ἀπεσύρθη εἰς τὸ κελλίον του καὶ «ἡσυχάζε» καὶ αὐτὸς μεθ' ἐνὸς συμμοναστοῦ ἀδελφοῦ, ἐπιδιώκων πάντοτε τὴν μετὰ τοῦ ὁσίου Θεοφίλου πνευματικὴν ἀναστροφὴν καὶ συμμελέτην τῶν θείων Γραφῶν καὶ τῶν Πατερικῶν συγγραμμάτων.

Λέγοντες ὅτι ὁ ὄσιος «ἡσυχάζε», πᾶν ἄλλο ἐννοοῦμεν ἢ τὸν ἀπράγμονα βίον τῆς ραστώνης καὶ ραθυμίας. Ἡ λέξις χρησιμοποιοῖται ἐν εἰδικῇ ἐννοίᾳ. Νοεῖται δι' αὐτῆς ἡ ψυχικὴ ἐκείνη κατάστασις καὶ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἀποσύρεται ἐκ πάντων ἐν γένει τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων, διὰ νὰ ἀφοσιωθῇ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸν Θεόν, καὶ ἐπιδοθῇ, μὲ ὀλοκληρωτικὴν προσπάθειαν, εἰς τὴν ἀδιάλειπτον προσευχὴν καὶ τὴν συνεχῆ μεταρσίωσιν καὶ ὑψωσιν τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πρόκειται περὶ ἐντονωτάτης ἀσκήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσαν ἑαυτοὺς, ἐγκαταλείψαντες τὸν κόσμον καὶ τὰ τοῦ κόσμου τερπνὰ, ἄνθρωποι οὐρανοπολίται, ζῶντες οἰοῦνται μετὰ τὸν οὐρανοῦ καὶ

γῆς, ὡς ἔρασταί τῶν ὑπερκοσμίων ἰδανικῶν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Οὕτως οἱ ὄσιοι πάντες καὶ ὁ ἱερὸς Θεόφιλος, «ἐπὶ τὴν τελειότητα φερόμενοι» καὶ ἀγωνιζόμενοι, ἵνα εὐρίσκωνται πάντοτε νοερῶς εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Σωτῆρος καὶ Νυμφίου Χριστοῦ, οὐδὲν ἄλλο μέλημα εἶχον εἰ μὴ τὸ πῶς θὰ διαφλεγῶνται συνεχῶς ἀπὸ τοῦ πῦρ τοῦ θεϊκοῦ ἔρωτος καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἀγάπης. Καὶ ἐπειδὴ... ὁ θεῖος ἔρωτος δὲν ἀφίνει τοὺς ἔραστὰς νὰ εἶναι εἰς τὸν ἑαυτῶν, ἀλλὰ μὲ τὸν ἐρωμένον των («ἐστὶ δὲ καὶ ἐκστατικὸς ὁ θεῖος ἔρωτος, οὐκ ἔῶν ἑαυτῶν τοὺς ἔραστὰς, ἀλλὰ τῶν ἐρωμένω ν». Διονυσ. Ἀρεοπαγ. περὶ θεῶν ὀνομάτων, κεφ. δ'), διὰ τοῦτο ὁ Ὅσιος Θεόφιλος, ἀπὸ τὴν θείαν ἀγάπην καταφλεγόμενος, δὲν ἦτο πλέον μὲ τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ μὲ τὸν ἡγαπημένον του Θεόν... ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὁ ζωὴ του, ὁ Ἰησοῦς ἦτο πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν του· ὁ Θεόφιλος δὲν ἔζη πλέον, ἀλλ' ὁ Χριστὸς ἔζη εἰς τὸν Θεόφιλον» (παρὰ Νικοδήμω, ἐνθ' ἄνωτ.).

5. Τελευτῆ τοῦ Ὀσίου.

Διὰ τῆς ἐντόνου ταύτης ἀσκήσεως ὁ ἱερὸς Θεόφιλος ἔφθασεν εἰς ὕψος ἀγιότητος μέγα. Διὸ καὶ ἐπλουτίσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δι' ὑπερφυσικῶν χαρισμάτων, καὶ κυρίως διὰ τοῦ προορατικοῦ χαρίσματος. Ἐζήσθη δὲ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἰσάγγελον καὶ χριστομίμητον, ἀναδειχθεὶς ὄντως «εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. δ' 13).

Πλήρης ἡμερῶν, προεγνώρισε τὸ ἐπικείμενον τέλος του, ἠτοιμάσθη διὰ τοῦ ἀγίου εὐχελαίου, ἐζήτησε συγχώρησιν καὶ ἔδωσε τοιαύτην πρὸς πάντας, ἐκοινωνήσθη τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἔδωκε τὰς τελευτάς ὑποθήκας εἰς τὸν μαθητὴν του Ἰσαάκ, καὶ ἐπιτελέσας ταῦτα πάντα δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος, τῇ Κυριακῇ (8 Ἰουλίου 1548) λίαν πρωτὶ ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ, ἐνῶ καρδίᾳ καὶ χεῖλεσιν ἔλεγε «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, δέξαι τὸ πνευμά μου». Καὶ οὕτως, ὡς σημειοὶ ὁ βιογράφος του, «συνηριθμήθη ὁ ἱερεὺς μὲ τοὺς ἱερεῖς, ὁ ὄσιος μὲ τοὺς ὄσιους, ὁ δίκαιος μὲ τοὺς δικαίους, καὶ ὁ ἰσάγγελος μὲ τοὺς ἀγγέλους, καὶ χαίρει νῦν ἐν οὐρανοῖς καὶ ἀγάλλεται».

Εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς μεγάλης του ταπεινώσεως ἢ τελευταία πρόνοια, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὀλίγον πρὸ τῆς κοιμήσεώς του, διὰ νὰ ἀποφύγη τιμὰς καὶ δόξας ἐπὶ τῇ πρὸς Κύριον ἐκδημίᾳ του. Γνωρίζων τὴν πολλὴν πρὸς αὐτὸν εὐλάβειαν τῶν ἀγιορειτῶν, ἦτις ἀσφαλῶς θὰ ἐξεδηλοῦτο διὰ πανδήμου συναγερμού ἐπὶ τῇ μεταστάσει του, ἀξιοῖ παρὰ τοῦ ἀφωσιωμένου εἰς αὐτὸν Ἰσαάκ, νὰ μὴ εἰδοποιήσῃ οὐδένα περὶ τῆς τελευτῆς του, οὐδὲ τάφον νὰ κατασκευάσῃ δι' αὐτὸν — διὰ νὰ μὴ καταστῇ οὗτος προσκύνημα — ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμά του νὰ ρίψῃ εἰς παρακειμένην χαράδραν, ἵνα, ἀντὶ ἄλλων ἐπιτα-

φίων τιμῶν, δεχθῆ τὴν ὑπὸ τῶν ὀρνέων καὶ τῶν θηρίων ἀνάλωσιν τοῦ σκηνώματός του, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του δὲ ἐπιτελέσῃ ὁ πιστὸς του μαθητῆς λειτουργίας καὶ μνημόσυνα ὅσα δύναται.

Καὶ ὁ μὲν μαθητῆς ἐποίησε κατὰ τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτὸν ἐντολήν. Καὶ ἔρριψε τὸ σκῆνος τοῦ ἀγίου εἰς τὸν δρυμῶνα. Εἰκονικὸν δὲ τάφον ἐπεδείκνυεν εἰς τοὺς ἐπιμόνως ἀναζητοῦντας τὸ μνήμά του. Ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νὰ γνωσθῆ τὸ ὀσιακὸν τέλος τοῦ σεπτοῦ γέροντος. Συρροὴ δὲ πανταχόθεν ἐπηκολούθησε πλήθους ἀγιορειτῶν, προσερχομένων ἵνα ἐπισκεφθῶσι τὸν νομιζόμενον τάφον του καὶ λάβωσιν, ὡς ἐπίστευον, πολλὴν εὐλογία. Τινὲς δ' ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Παντοκράτορος, ἐρευνησαντες τὴν περιοχὴν, ἀνεκάλυψαν καὶ ἀνεγνώρισαν τὸ ἱερὸν λείψανον, καὶ παραλαβόντες ἐκ τοῦ δρυμῶνος μετέφερον εἰς τὴν μονὴν ὡς θησαυρίσμα ἁγίου. Εἰς μάτην ὁ πιστὸς Ἰσαάκ τὸ ἐζήτη διὰ τὸ κελλίον-μονυδριον τοῦ ἀγίου Βασιλείου, ὡς ἀνῆκον αὐτῷ. Ἐδέσθη νὰ παρέμβῃ ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ ἀγίου Ὁρους Μακάριος, ἵνα ἀποδοθῆ τὸ τίμιον λείψανον καὶ ἀποθησαυρισθῆ εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἀγίου Βασιλείου, ἀφοῦ ὁμως ἀπέμεινεν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Παντοκράτορος ἢ μία χεὶρ τοῦ ἀγίου ὡς εὐλογία καὶ τιμαλφὲς κειμήλιον.

6. Μυροβλύτης ὁ Ὅσιος.

Ἀπὸ τῆς καταθέσεως τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἀγίου εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Βασιλείου, μαρτυρεῖται ὅτι ἤρχισε νὰ ἀναβρῦη μύρον εὐωδέστατον. Ἡ ἀνάβρυσις δ' αὕτη τοῦ μύρου ἀποτελεῖ ὄντως θαῦμα, διὰ τοῦ ὁποίου ηὐδόκησεν ὁ Θεὸς νὰ τιμήσῃ τὸν ὄσιον αὐτοῦ.

Ὀλίγοι ἐκ τῶν ἀγίων ἠξιώθησαν τῆς θαυμαστῆς ταύτης καὶ σπανίας ἐνδείξεως τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ, τ.ἔ. τοῦ χαρίσματος νὰ εἶναι μυροβλύται.

Ἡ Μακεδονία δύναται νὰ ἐγκαυχᾶται ἐν Κυρίῳ ἀναδείξασα οὐ μόνον τὸν μυροβλύτην μεγαλομάρτυρα ἁγίου Δημήτριον, ἀλλὰ καὶ ἕτερον σὺν αὐτῷ, τὸν ὄσιον τοῦτον μυροβλύτην Θεόφιλον, τὸν ἐκ Ζίχνης.

Τὴν σημασίαν τοῦ θαυμαστοῦ τούτου γεγονότος ἀναλύει βαθυστοχάστως ὁ ὄσιος Νικόδημος ὁ ἀγιορείτης δι' ὧν λέγει περὶ τοῦ ἡμετέρου ἀγίου, ἐκ τῶν ὁποίων σημειούμεν, ἐν κατακλείδι, τὰ διδακτικώτατα ταῦτα.

«... Τὸ μυροβλύζειν εἶναι μία ἀπόδειξις καὶ ἐν σημείον βεβαιότατον μιᾶς ἄκρας καθαρότητος, παρθενίας καὶ ἀγνείας, οὐ μόνον (ἐκ) τῆς ἐμπαθείας τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ τῆς ἡδυπαθείας τῆς ψυχῆς... Καὶ ἂν ἡ χάρις τοῦ ἀγίου Πνεύματος δὲν κατοικήσῃ, ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου, εἰς ὅλον τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν καὶ ὅλον τὸ σῶμά του, ἕως καὶ μέσα εἰς αὐτὰ τὰ ὅσα καὶ τοὺς μυελούς, εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐωδιάσῃ μύρα ὁ ἄνθρωπος μετὰ θάνατον... Βλέποντες τὸ μύρον, τὸ ὁποῖον

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Πρὸς ἀνακούφισιν τῆς τιμίας πολιᾶς.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, «ἐπιθυμοῦσα, ὅπως ἀνακουφίσῃ τὴν τιμίαν πολιᾶν» τοῦ μέγχι τοῦδε Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ἔλλογιμοτάτου κ. Θεοδοσίου Σπεράντσα «ἐκ τῆς πολλῆς ὀχλήσεως ἣν, ὡς εἰκός, παρέχει αὐτῇ ἢ τοῦ ἐπισήμου τούτου ὄργανου τῆς Ἐκκλησίας διευθυνσις», ἀνέθεσε τὰ καθήκοντα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ περιοδικοῦ τούτου εἰς τὸν διακεκομμένον τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κωνσταντῖνον Μπόννη, ὅστις, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ κεντρικῷ ἄρθρῳ τοῦ παρόντος φύλλου, ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν τιμητικὴν πρόσκλησιν, δεχθεὶς τὴν ἐντολήν.

Ὅντες βέβαιοι, ὅτι ὁ νέος Διευθυντὴς τῆς «Ἐκκλησίας» θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἐπίσημος Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νέας ἡμέρας αἰγλης, καὶ χαίροντες διὰ τοῦτο, ἐκφράζομεν συγχρόνως τὴν λύπην μας διὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ κ. Σπεράντσα, ὅστις ἐπὶ δωδεκαετίαν μετὰ ζήλου διέθεσε τὴν ἔμπειρον γραφίδα καὶ τὸ αγωνιστικὸν σφρίγος του πρὸς συνέχισιν τοῦ ἔργου τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ καὶ ἀκαδημαϊκοῦ Γρηγορίου Παπαμιχαήλ.

Ἀσφαλῶς πάντες οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐκκλη-

ἀναβλύζει ἐκ τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου, γνωρίζομεν ἀναμφιβόλως ὅτι ὁ ὅσιος Θεόφιλος ἐστᾶθη μία ζωντανὴ μυροθήκη τοῦ ἁγίου Πνεύματος... ἐν κατοικητήριον τῆς θείας χάριτος, ἥτις ὄλον, καὶ ψυχῇ καὶ σώματι, τὸν ἐχαρίτωσε... καὶ τὸν ἔκαμεν... ἐν σκεῦος καὶ ἀλάβαστρον ἔμψυχον μέγα, εἰς τὸ ὅποιον ἦτο τεθησαυρισμένον τὸ οὐράνιον μύρον, Χριστὸς ὁ Θεός, καθὼς γέγραπται «μύρον ἐκ κενωθὲν ὄνομα σοῦ» (Ἄσμα 3)... καὶ διὰ τοῦτο ἀφοῦ μετὰ τὸν θάνατον διελύθη καὶ ἐτσακίσθη τὸ σκεῦος τοῦ σώματός του, ἐπλημμύρισε καὶ ἐχύθη εἰς τὰ ἔξω τὸ κεκρυμμένον μύρον καὶ ἡ τούτου ἄρρητος εὐωδία τὴν ὅποιαν εὐωδίαν αἰσθανομένη σήμερον νοητῶς πᾶσα ἢ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, φαίνεται νὰ λέγῃ πρὸς τὸν μύροβλύτην Θεόφιλον... :

«Ἰδοὺ ὁσμὴ τοῦ νιοῦ μου, ὡς ὁσμὴ ἀρωγῶν πλήθους, ὃν ἠλόγησε Κύριος» (Γενέσ. κζ' 27).

«Ὁσμὴ ἱματίων σου ὡς ὁσμὴ λιβάνου... ἀποστολαί σου παράδεισος ῥοῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρόων,

κόπροι μετὰ νάρδων.

νάρδος καὶ πρόκος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου».

(Ἄσμα ἄσμ. δ' 11,13).

(Τέλος). † Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

σίας» συνενώνουν τὰς εὐχὰς των μετὰ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτις, «ἀναγνωρίζουσα κατ' ἀξίαν τὰς προσφερθείσας» ὑπὸ τοῦ κ. Σπεράντσα «τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ Τύπῳ Αὐτῆς ὑπηρεσίας», ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν, ἵνα, ἀποχωριζομένη αὐτῶν, ἐκφράσῃ αὐτῶ τὰς θερμὰς Αὐτῆς ἐπ' αὐταῖς εὐχαριστίας τῆς, «εὐχόμενῃ διαπύρως, ἵνα Κύριος ὁ Θεὸς χαρίσῃται αὐτῶ ἔτη ὡς πλείστα, εἰρηνικά, ἀστεμφῆ καὶ πανευφρόσυνα ἐν γήρῃ πύονι, συνεχίζοντι τὸ ὑπὲρ Αὐτοῦ καὶ τῆς δόξης Αὐτοῦ ἔργον».

«Πάσχα Ἀγάπης».

Τὸ Γραφεῖον Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὀργανώνει ἐξόρμησιν διὰ τὴν περίοδον τοῦ Πάσχα μετὰ τὸ σύνθημα «Πάσχα Ἀγάπης».

Ἡ ἐξόρμησις αὕτη θὰ ἀποβλέψῃ ἐν πρώτοις εἰς τὴν κατὰ τὰς ἁγίας αὐτὰς ἡμέρας προσφορὰν οἰκογενειακῆς ἀτμοσφαιρας εἰς πάντας, οἵτινες ὑποφέρουν οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως στοργῆς, συντροφίας καὶ ἐπικοινωνίας, καὶ δι' αὐτὸ ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ ἀπεφάσισεν, ὅπως κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν μεγάλων ἑορτῶν διαθερμάνῃ καὶ ἀνακουφίσῃ τοὺς καθ' οἰονδήποτε τρόπον πάσχοντας ἢ θλιβομένους.

Ἐτερος στόχος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προσπαθείας θὰ εἶναι ἡ ὀργανώσις τοῦ δέματος τῆς οἰκογενείας, δηλαδὴ τοῦ δέματος, τὸ ὅποιον θὰ προσφερθῇ ἀπὸ οἰκογενεῖς εἰς οἰκογένειαν.

Ὡς εἶναι φανερόν, ἡ ἐξόρμησις αὕτη ἐνθεν μὲν θὰ ἀνακουφίσῃ πολλοὺς πάσχοντας, ἐτέρωθεν δὲ θὰ ἀναζωπυρῶσῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης εἰς τὰς τάξεις τοῦ Χριστεπωνόμου πληρώματος. Ἡ ἀναζωπύρωσις αὕτη θὰ εἶναι ἐκδηλος καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν Σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, διὰ τοὺς ὁποίους ἐν συνενοήσει μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας προεκηρύχθη διοργανισμὸς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ θέματος «Τὸ Πάσχα τῆς ἀγάπης» μετὰ διάφορα βραβεῖα.

«Ἱεραποστολικὴ δραχμὴ».

Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καθοδηγηθῶν, ἵνα γνωρίσουν τὸ σύγχρονον ὀρθόδοξον ἱεραποστολικὸν ἔργον καὶ συμμετάσχουν εἰς αὐτὸ τοῦλάχιστον διὰ μιᾶς συμβολικῆς, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῆς προαιρετικῆς εἰσφορᾶς, τῆς «Ἱεραποστολικῆς δραχμῆς».

Πρὸς τοῦτο, ὡς ὑποδεικνύει ἐγκύκλιος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας πρὸς τοὺς κατηχητὰς καὶ τὰς κατηχητοῖς, «κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος περὶ τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου εἶναι δυνατὸν νὰ εὐρεθῇ τρόπος, ὥστε νὰ τοιμηθῇ, ὅτι ὁ Κύριος εἶναι Σωτὴρ

πάντων και ὅτι τὸ ἄν οἱ πάντες θὰ γνωρίσουν τὴν διὰ τοῦ Ἐυαγγελίου Του και τῆς ζωῆς Του σωτηρίαν ἐξαρτᾶται και ἐξ ἡμῶν. Πρέπει νὰ ἀνησυχῆσωμεν διὰ τὸ κατὰ πόσον ἐδώσαμεν εἰς τοὺς συνανθρώπους ἡμῶν τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς ἢ συνεκινήθημεν ἐκ τοῦ νοήματος τῶν λόγων τοῦ Κυρίου· «Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ Ἐυαγγέλιον πάση τῇ κτίσει» ἢ τοῦ Παύλου, τοῦ Μεγάλου Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν: «...πῶς κηρύξωσιν, εἰ μὴ ἀποσταλῶσιν» ἢ ἐὰν ἀντιλαμβανόμεθα τὴν σημασίαν τῶν ψαλλομένων τροπαίων ὡς τὰ κατωτέρω: «Ἀπλώσας ἐν σταυρῷ τὰς παλάμας..., τὰ ἔθνη τὰ μακρὰν ἀπὸ σοῦ συνήγαγες...» «ἐπὶ σταυροῦ τὰς ἀχράντους Σου χεῖρας ἐξέτεινας, ἐπισυνάγων πάντα τὰ ἔθνη κρᾶζοντα...» «Σταυρὸς ὑφῄθαι... ἐν τούτῳ χεῖρας ἀπλώσας, τὸν κόσμον ὅλον εἰλκυσας πρὸς τὴν Σὴν Χριστὲ ἐπίγνωσιν».

Χαρακτηριστικῶς ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ ταύτῃ προστίθενται τὰ ἐξῆς: «Εἶναι τρομερὸν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Μουσουλμανικὸς κόσμος και αἱ λοιπαὶ διεθνεῖς θρησκευτικαὶ προπαγάνδαι προετοιμάζουσι εἰς ἰδιαίτερας Πανεπιστημιακὰς Σχολὰς τοὺς ἀποστόλους τοῦ Βουδδισμού, Μουσουλμανισμού και λοιπῶν θρησκειῶν, οἱ κατέχοντες τὴν ἀλήθειαν τοῦ Ἐυαγγελίου τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας νὰ μένωμεν ἀπαθείς και ἀσυνκίνητοι και ἀδρανεῖς, κωφεύοντες εἰς τὰς φωνὰς τῶν ἀναζητούντων τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀναζητῶμεν».

Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ εὐσεβεῖς κατηχηταὶ και κατηγήτριαι, ἀξιοποιοῦντες διὰ τῆς διδασκαλίας των τὸ περιεχόμενον τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, θὰ ἐνθουσιάσουν τοὺς μαθητὰς των ὑπὲρ τοῦ ἱεροποστολικοῦ ἔργου, διὰ νὰ συνεισφέρουσι οὗτοι προαιρετικῶς τὴν δραχμὴν των και ἐπισχρῆθῃ πως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Γραφεῖον τῆς Ἐξωτερικῆς Ἱεροποστολῆς.

Αἱ μαθητικαὶ Λειτουργίαι.

Προκωθεισῶν τῶν μαθητικῶν Λειτουργιῶν, ὁρθῶς τὸ περιοδικὸν «Ὁ Σοτήρ» καλεῖ τοὺς πιστοὺς ἐκπαιδευτικούς, και ἰδίως τοὺς θεολόγους καθηγητὰς, νὰ ἐντείνουσι τὰς προσπάθειάς των, διὰ νὰ τελῶνται αἱ Λειτουργίαι αὗται κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸν ἱερόν και ὑψηλὸν σκοπὸν των.

Τοιοῦτοτρόπως, «προκειμένου νὰ ἐκκλησιασθοῦν οἱ μαθηταί, πρέπει νὰ διαφωτίζωνται ἐπαρκῶς διὰ τὴν ἀξίαν και τὸ νόημα τῆς θείας Λειτουργίας. Πρέπει ἀκόμη νὰ καθοδηγῶνται, ὥστε νὰ μὴ παρακολουθοῦν τὴν θείαν Λειτουργίαν παθητικῶς, ἀλλὰ νὰ συμμετέχουσι ἐνεργῶς εἰς αὐτήν. Νὰ εἰσέρχονται μὲ εὐλάβειαν εἰς τὸν ἱερόν ναόν. Νὰ ἀσπάζονται τὰς ἁγίας εἰκόνας, νὰ κάνουν μὲ τὸν πρέποντα τρόπον και εἰς τὴν κατάλληλον περίστασιν τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ. Νὰ στέκωνται μὲ προσοχὴν και εὐλάβειαν. Νὰ κλῖνον τὴν κεφαλὴν ἢ και τὰ γόνατα, ὅταν πρέπη. Νὰ συμφάλλωνται, ἂν εἶναι δυνατόν, εἰς ὠρισμένας τοῦλάχιστον περιστάσεις. Νὰ παρακολουθοῦν κατάλληλον κήρυγμα,

ἱκανὸν νὰ τοὺς τονώσῃ και νὰ τοὺς συνδέσῃ μὲ τὴν Ὁρθόδοξον μητέρα Ἐκκλησίαν.

Και τὸ σπουδαιότερον: Ἡ συμμετοχὴ των εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν νὰ τοὺς γεννήσῃ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν ἐκκλησιασμόν και τὸν πόθον νὰ ἀγιάζωνται τὴν Κυριακὴν μὲ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὴν θείαν λατρείαν και ὄχι νὰ σνηθίζουσι, ἐπειδὴ ἐκκλησιάσθησαν κάποιον Σάββατον, νὰ μὴ ἐκκλησιαζῶνται τὴν ἡμέραν τοῦ Κυρίου».

Αἱ μαθητικαὶ Λειτουργίαι δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀγγαρεία διὰ τοὺς μαθητὰς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἱκανοποιοῦν τὰς βαυτερας ἀνάγκας και νοσταλγίας τῆς ψυχῆς των.

Ἄουστολα ψεύδη.

Ὁ Προπρότανις τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Π. Χρήστου, ἐν ἄρθρῳ αὐτοῦ δημοσιευθέντι ἐν τῷ «Ἐλευθέρῳ Κόσμῳ», ὁρθῶς στιγματίζει τὸν μισελληνισμόν και τὴν ξένην ἀνθελληρικὴν προπαγάνδαν, ἣτις ἐπιστρατεύει ἄουστολα ψεύδη και παραποιεῖ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν, ἵνα ἀμαυρώσῃ τὴν αἴγλην τῆς πατρίδος μας και ὑποτιμῆσῃ αὐτήν.

Ἴδου δείγματὰ τινα τῆς παραποιήσεως ταύτης, ὑποδεικνύόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Προπρωτάνεως. Εἰς τὸ ἄρθρον «Θεσσαλονίκη» τοῦ Λεξικοῦ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας (Ὁξφόρδη, ἔκδοσις 1958) περιέχεται ἡ καταπληκτικὴ εἰδησις, ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη σήμερον «εἶναι ἔδρα ἐνός Ἑλλῆνος μητροπολίτου και ἐνός Βουλγάρου ἐπισκόπου»!

Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία Πέλλικαν» γράφει τοῦτο τὸ κακόηδες: «Οἱ Ἑλλῆνες ἐπαναστάται, οἱ ὅποιοι τὸ 1821 ἠλευθέρωσαν τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ τὴν τουρκικὴν κατοχὴν, κατέσφαξαν τὸ σύνολον τοῦ μουσουλμανικοῦ πληθυσμοῦ, ἀνερχόμενον εἰς δέκα ἕως δεκαπέντε χιλιάδας. Ὁ σουλτᾶνος ἐξεδικήθη ἐκτελῶν τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχη». Ὁ «Γεωγραφικὸς Ἀτλας» τῆς Βρετανικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας παρουσιάζει τοὺς ἐν Ἑλλάδι ζῶντας Τούρκους ὡς ἀνερχομένους εἰς ἑπτακοσίας χιλιάδας κ.ο.κ.!

Τούτων οὕτως ἐχόντων, προτείνει, ἵνα οἱ ἀνομόδιοι παράγοντες τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν, Προεδρίας και Παιδείας ὀργανώσουσι εἰδικὴν ἐπιστημονικὴν ὑπηρεσίαν, ἣτις «θὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὰ προβλήματα, τὰ ὅποια δημιουργεῖ αὐτὴ ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπίθεσις, θὰ συγκεντρῶνῃ κατὰ περιστάσεις ὅλα τὰ σχετικὰ στοιχεῖα, θὰ τὰ ἀναλύῃ, θὰ ἀνατρέψῃ ὅσα χρειάζεται και τέλος θὰ δίδῃ τὴν ἀληθῆ ὄψιν προσώπων και πραγμάτων τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Καὶ τὴν ἀληθῆ αὐτὴν ὄψιν θὰ ἐμφανίσῃ εἰς τὸν διεθνεῖς ἐπιστημονικὸν χῶρον».

Πάντως δὲν πρέπει νὰ σχηματισθῇ ἡ ἀσυνεπὴ ἐντύπωσις ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ξένων πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν ἀνακριβειῶν, ὅτι πάντες οἱ ξένοι ἐπιστήμονες ἐμφοροῦνται ἀνθελληρικῶν αἰσθημάτων. Ὅλος τοῦναντίον, οἱ ἐλάχιστοι εἶναι οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας, οἱ δὲ διασημότεροι ἐπιστήμονες και συγγραφεῖς τιμοῦν ἐπαξίως τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ἑλληνικὴν σκεψιν και σοφίαν και τὴν ἑλληνικὴν καθόλου ἐκπολιτιστικὴν συμβολὴν εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, πάλαι τε και νῦν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συνοδικὸν Δικαστήριον διὰ τοὺς ἱερεῖς, διακόνους καὶ μοναχοὺς, συνεβλήθη τὴν 18 Μαρτίου 1968 εἰς τὴν πέμπτην αὐτοῦ συνεδρίαν, ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως πέντε ὑποθέσεων. Τὸ Δικαστήριον ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως: α) Εἰς τὸν ἱεροδιάκονον Εὐάγγελον Ἀρβανίτην, ἀπόφοιτον τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, λόγω ἀποσηματισμοῦ. β) Εἰς τὸν ἱερομόναχον Γεράσιμον Βελαμόντε τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους, λόγω ἠθικῶν παραπτωμάτων, ψευδοῦς καταμηνύσεως καὶ κλοπῆς ἱερῶν εἰκόνων, διὰ τὰ ὅποια παραπτώματα κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων εἰς τριετὴ φυλάκισιν τελεσιδικίως. Καὶ γ) εἰς τὸν ἱερέα Στυλιανὸν Καμαράτον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας, λόγω καταφρονήσεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου καὶ προσχωρήσεως εἰς τὸν παλααιομερολογιτισμὸν. Ἡ ποινὴ τῆς ἰσοβίου ἀργίας μετὰ παύσεως ἀπὸ τῆς ἐφημεριακῆς θέσεως ἐπέβληθη εἰς τὸν ἱερέα Νικόλαον Γιαννόπουλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρῶν, ἡ δὲ ἐκδικασίς τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἱερέως Στυλιανοῦ Κοχλάκα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βερροίας καὶ Ναούσης ἀνεβλήθη πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ φακέλου.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 19 Μαρτίου 1968 ἀνεγνώσθη Γράμμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἀθηναγόρου, διὰ τοῦ ὁποίου παρακαλεῖται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἀποφασίσῃ ἐὰν θὰ συμφέρονται, ἵνα κατὰ τὸν πρᾶσεν Ἰούνιον συγκληθῇ ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Διορθόδοξος Ἐπιτροπὴ, τῆς ὁποίας ἔργον θὰ εἶναι α) ἡ μελέτη καὶ κατάρτισις σχεδίου περὶ τοῦ τρόπου παρασκευῆς τοῦ ἔργου τῆς Μεγάλης Συνόδου, β) ἡ θεώρησις τῆς μέχρι τοῦδε σημειωθείσης προόδου ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν σχέσεων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς, Ἀγγλικανικῆς, Παλαιοκαθολικῆς, Μετακαλκηδονίων καὶ Λουθηρανικῆς καὶ γ) ἡ ἐξέτασις τοῦ τρόπου συστηματικώτερας ὀρθοδόξου προσφορᾶς εἰς τὸ ἔργον τοῦ Π.Σ.Ε.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἀποδεχομένη τὴν πρότασιν αὐτὴν τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὰς συνεδρίας τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκης καὶ Σταγῶν κ. Διονυσίου καὶ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κ.κ. Ἰωάννου Καρμύρη καὶ Εὐαγ. Θεοδώρου.

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ Ἱερά Σύνοδος προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κληρικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καθηρτίσθησαν τὰ τριπρόσωπα ψηφοδέλτια διὰ τὰς χηρεύουσας Ἱ. Μητροπόλεις Θεσσαλονίκης καὶ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, ὡς καὶ διὰ τὴν νεοσυσταθεῖσαν Ἱ. Μητρόπολιν Πελαγονίας-Ἐνόπλων Δυνάμεων. Τὰ ψηφοδέλτια καθηρτίσθησαν ὡς ἑξῆς: α) Διὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Θεσσαλονίκης ἐκ τῶν πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Λεωνίδου Παρασκευοπούλου, Ἱεροκλήρου Ἱ. Μ. Θεσσαλονίκης, Φιλαρέτου Βιτάλη, Ἱεροκλήρου Ἱ. Μ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης, καὶ Παύλου Καρβέλη, Ἱεροκλήρου Ἱ. Μ. Αἰτωλοακαρνανίας. β) Διὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἐκ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βρεσθένης κ. Δημητρίου καὶ τῶν πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Χριστοφόρου Καλύβα καὶ Ἠλία Μαστρογιαννοπούλου καὶ γ) διὰ τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Πελαγονίας-Ἐνόπλων Δυνάμεων ἐκ τῶν πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ.κ. Νικολάου Ξένου, Ἱεροκλήρου Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρήτης, Ἀγαθονίκου Φιλιππίτη, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος καὶ Σωτηρίου Τράμπα, στρατιωτικοῦ ἱερέως.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 11ης μέχρι τῆς 25ης Μαρτίου ἔετους:

Ἐχοροστάτησε τὴν 17 Μαρτίου κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ἀπό-

γευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸν κατασκευτικὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρύστη.

Ἐτέλεσε τὴν 21 Μαρτίου τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει 100 ἱερῶν διὰ τὰς παραμεθορίους περιοχάς.

— Τὴν 24 Μαρτίου τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν, καθ' ἣν χειροτόνησεν εἰς Ἐπίσκοπον τὸν ἐψηφισμένον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδα Παρασκευοπούλου.

Προέστη τὴν 25 Μαρτίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῆς ἐπισήμου Δοξολογίας ἐπὶ τῇ Ἑθνικῇ Ἑορτῇ τῆς 25 Μαρτίου.

Προήδρευσε τὴν 11 καὶ 18 Μαρτίου τῆς συσκέψεως τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Συνέδρων.

— Τὴν 14 Μαρτίου τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ τοῦ Σωτήρος.

— Τὴν 17 Μαρτίου τῆς συνάξεως τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

— Τὴν 19 καὶ 21 Μαρτίου τῶν συνεδρῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

— Τὴν 19 Μαρτίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Οἴκου Τυφλῶν.

— Τὴν 20 Μαρτίου τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δημητριαδεῖο Ἰδρύματος.

— Τὴν 21 Μαρτίου τῶν συνεδριῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. καὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Παρέστη τὸν 11 Μαρτίου εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν συγκέντρωσιν τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους καὶ ὠμίλησε καταλλήλως.

— Τὴν 17 Μαρτίου εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» ὀργανωθεῖσαν ἐκδήλωσιν εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ποιητοῦ Βερίτη.

— Τὴν 23 Μαρτίου εἰς τὰς ἑορταστικὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Πολυτεχνείου, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν ἐπὶ τῇ ἔθνικῃ ἑπετείῳ τῆς 25 Μαρτίου.

— Τὴν 24 Μαρτίου εἰς τὴν τελετὴν τοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης ἐπὶ τῇ ἔθνικῃ ἑπετείῳ τῆς 25 Μαρτίου.

Μετέσχε τὴν 12 Μαρτίου τῆς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Βασιλικοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρύματος.

Ἐδέχθη τὴν 11 Μαρτίου τὸν διευθύνοντα σύμβουλον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. κ. Στεφανίδην, τὸν σύμβουλον τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Κ. Κωνσταντόπουλον, τὸν πτέραρχον ἐ.ἀ.κ. Ποταμιάνου, τὸν Διευθυντὴν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων κ. Μάτσην καὶ τὸν κ. Κριμπᾶν.

— Τὴν 12 Μαρτίου τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καθηγητὴν κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου καὶ τὸν πρόεδρον τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος κ. Φώτην Μακρῆν.

— Τὴν 13 Μαρτίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Νικαίας κ. Γεώργιον, τὸν στρατηγὸν κ. Παπαλουκᾶν καὶ τὸν κ. James Pope, καθὼς καὶ ἀντιπροσώπους τοῦ ἀθηναϊκοῦ καὶ τοῦ ξένου τύπου.

— Τὴν 14 Μαρτίου τὸν πρέσβυν τῆς Κύπρου κ. Κρανιδιώτην.

— Τὴν 15 Μαρτίου τὸν πρόεδρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρευθοῦ Σταυροῦ κ. Γεωργακόπουλον.

— Τὴν 16 Μαρτίου τὸν καθηγητὴν Παν/μίου κ. Μ. Δένδιαν καὶ τὸν Σύμβουλον Ἐπικρατείας κ. Δήμητσαν.

— Τὴν 18 Μαρτίου τὸν Ὑπουργὸν Οἰκονομικῶν κ. Ἀνδροντσόπουλον.

— Τὴν 19 Μαρτίου τὸν καθηγητὴν Παν/μίου κ. Βασιλείου Ἐξαρχον.

— Τὴν 20 Μαρτίου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χαλκηδόνος κ. Μελίτων, τὸν ἐν Ἀθήναις Ἐξαρχον τοῦ Παναγιῶτου Τάφου Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἐλευθερουπόλεως κ. Χρύσανθον καὶ τὸν πρέσβυν κ. Καψαμπέλην.

— Τὴν 21 Μαρτίου τὸν δημοσιογράφον κ. Οδνίκ.

— Τὴν 22 Μαρτίου τὸν Διευθυντὴν τῆς ΕΤΒΑ κ. Σταθόπουλον.

— Τὴν 23 Μαρτίου τὸν κ.Χρ. Σολομωνίδην καὶ τὸν ἱατρὸν κ. Καπογιάννην

ΕΘΡΤΑΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου, ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν (Γραφεῖον Χριστ. Ἀγωγῆς Νεότητος) ἐκάλεσεν εἰς σὺνάξιν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἀγίας Εἰρήνης ὁδοῦ Αἰόλου τὴν 9ην Μαρτίου τοὺς Κατηχητὰς καὶ Κατηχητρίδας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἡ ἀνταπόκρισις ὑπῆρξεν καθολικὴ.

Ὁ Μακαριώτατος συγκεκινημένος ἠὲ χαρίστησεν ἐκ βαθέων καρδίας διὰ τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐπιτελούμενον ἔργον τῆς Κατηχήσεως τῆς μαθητιώσεως Νεολαίας καὶ ἀνεκοίνωσε τὰ τῆς προγραμματισθείσης μεγάλης ἐορταστικῆς συγκεντρώσεως τῶν Κατηχητοπαίδων εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ ἐξήτησε τὴν συμπάραστασιν τῶν Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδηλώσεως αὐτῆς. Τὸ ἐκκλησίασμα μετὰ συγκινήσεως ἤκουσε τοὺς μαετοὺς πατρικῆς ἀγάπης λόγους τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, ἐδέχθη εὐγνωμόνως τὰς εὐχαριστίας καὶ τὸν ἔπαινον ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας, μετ' ἐνθουσιασμοῦ δὲ ὑπεσχέθη ἀμερίστον τὴν συμβολὴν καὶ συμπάραστασιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς συγκεντρώσεως εἰς τὸ Στάδιον τὴν 19 Μαΐου ἐ. ἔτους.

Ὁ παριστάμενος Κατηγητὴς τῆς Ριζ. Σχολῆς κ. Τιμαγένης ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα τῆς ἐορτῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐτελέσθη Ἑσπερινός, εἰς ὃν συνῆψαλλον οἱ Κατηχηταὶ καὶ αἱ Κατηχητρίαι.

Ῥωσαύτως, τὴν Κυριακὴν, 17ην Μαρτίου 1968, διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἐπραγματοποιήθη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἀγίου Γεωργίου Καρύστη σὺνάξις τῶν μελῶν τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὁ Ναὸς κατεκλύσθη ἀσφυκτικῶς. Ἐτελέσθη κατανυκτικὸς Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, παραστατοῦμένου ὑπὸ εἰκοσάδου Κληρικῶν. Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ Μακαριώτατος ἐν συγκινήσει βαθυτάτῃ εἶπεν, ὅτι ἡ σὺνάξις αὐτὴ ἀποτελεῖ μίαν εὐχαριστήριον τελετὴν πρὸς τὸν Κύριον διὰ τὴν μεγάλην του δωρεάν τοῦ σωτηριώδους θεσμοῦ τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου. Ἠὲ χαρίστησε τὸ πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα, ἦτοι τὰ μέλη τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, διὰ τὴν συμβολὴν καὶ τὴν πρόδον τοῦ Κατηχητ. Σχολείου, τοὺς καταβαλλομένους κόπους καὶ τὰς προσπάθειας τῶν Ἐπιτροπῶν, ἐμνήσθη δὲ τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιτροπῶν εἰς τὸν πνευματικὸν πρακτικὸν τομέα καὶ ἐκάλεσε εἰς νέαν ἐπιστράτευσιν διὰ τὴν μεγάλην ὁμαδικὴν συγκέντρωσιν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς τὸ Στάδιον. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Α. Μ. ἔδωσε τὸν λόγον εἰς τὸν Προϊστάμενον τοῦ Γραφείου Χριστ. Ἀγωγῆς Νεότητος Ἀρχιμανδρίτην Ἀμβρόσιον Στάμεναν, ὅστις ὠμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα περὶ τῆς σημασίας καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Κατ. Σχολείου καὶ τῶν καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας προῆδρευσε τὴν 27 Φεβρουαρίου 1968 τῆς συνεδρίας τῆς Ἱεράς Συνόδου, καθ' ἣν ἀνεγνωσθησαν γράμματα:

1) Τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ περὶ τῆς προσεχοῦς ἐπισκέψεώς του εἰς τὸ Φανάριον.

2) Τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, συνιστῶντος τὸν Σεβασμ. Μητρο-

πολίτην Ξάνθης κ. Ἀντώνιον, ὀρισθέντα ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὅπως παραλάβῃ τὴν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προοριζομένην ποσότητα Ἁγίου Μύρου.

3) Τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας καὶ Νέας Ζηλανδίας κ. Ἰεζεκιήλ, ὑποβάλλοντος τὴν παραίτησιν ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ.

4) Τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Τιμοθέου, αἰτουμένου τὰς εὐχὰς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἀποπερατῶσει τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἀρρένων ἐν Κομοτινῇ.

5) Τοῦ Σεβασμ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης κ. Εὐγενίου, αἰτουμένου τὴν ἀποστολὴν ποσότητος Ἁγίου Μύρου διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἐν Κρήτῃ Μητροπολεω.

7) Τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Κισάμου καὶ Σελίνου κ. Εἰρηναίου περὶ ἀνεγέρσεως Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ.

8) Τοῦ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Ἡλία Μαστρογιαννοπούλου, αἰτουμένου τὰς εὐχὰς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ἀναλήψει ὑπ' αὐτοῦ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἀνωτέρου Ἱερατικοῦ Φροντιστηρίου Τήνου.

9) Τοῦ ἐντιμολ. κ. Παναγιώτου Χρήστου, Ἀρχοντος Μεγάλου Ὑπομηματογράφου, Προπρυτάνεως τοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης καὶ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Θεσσαλονικίᾳ Πατριαρχικοῦ Ἰδρύματος Πατερικῶν Μελετῶν, ὑποβάλλοντες σχετικὰ ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ εἰρημένου Ἰδρύματος.

— Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Γέρον Χαλκηδόνος κ. Μελίτων, λαβὼν τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, ἀνεχώρησε τὴν 17 Φεβρουαρίου ἐ.ε. εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δι' ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Τὸ ἄρτι ληφθὲν τεῦχος τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας δημοσιεύει τὸ περιεχόμενον τῶν τευχῶν Α' καὶ Β' τοῦ 37 τόμου τῆς «Θεολογίας» τοῦ 1966 μὲ εὐρεῖαν περιλήψιν τῆς μελέτης τοῦ καθηγητοῦ κ.Π.Ι. Μητρασιώτου «Ἡ διαλεκτικὴ θεολογία τοῦ Karl Barth καὶ τῶν περὶ αὐτόν».

— Εἰς τὸ ἴδιον τεῦχος δημοσιεύεται σκετικῶς ἐκτενῆς περιγραφὴ τῆς εἰς Ρωσίαν πρώτης ἐπισήμου ἐπισκέψεως τῆς ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Μάρ Σεβήριον ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μαλαμπάρ τῶν Ἰνδιῶν, ἡ ὁποία ἐπισκέφη τὴν Μόσχαν, τὸ Λένινγκραντ, τὴν Ὁδησσόν, τὸ Ἐτσμιαδζίν καὶ τὸ Κίεβον. Ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Λένινγκραντ, ὁ Μητροπολίτης Μάρ Σεβήριος εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Ἐπιδιώκομεν τὴν ἐνότητα μετ' ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, περὶ τῆς ὁποίας καὶ προσευχόμεθα καθημερινῶς. Ἐπιθυμοῦμεν συχυοτέρας ἀμοιρίας συναντήσεις ἐκκλησιαστικῶν ἀντιπροσωπειῶν καὶ ἀνταλλαγῆν φοιτητῶν Θεολογικῶν Σχολῶν».

Ῥωσαύτως ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λένινγκραντ καὶ Νόβγκοροντ κ. Νικοδήμου περὶ λήψεως συγκεκριμένων μέτρων πρὸς ἀποκατάστασιν ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν θεολόγων τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Εἰς δηλώσεις του πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Βολσκολάμσκ κ. Πιτιρίμ, πρόεδρον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκδόσεων Τμήματος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Συρο-Ἰακωβιτικῆς Ἐκκλησίας τοῦ Μαλαμπάρ ὑπεγράμμισαν, ὅτι αἱ ὕφισταμενα διαφορὰ μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῶν καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας «εἶναι μάλλον διαφορὰ ὀρολογίας» καὶ ὅτι «δὲν ὑπάρχουν θεμελιώδεις διαφοραί». Περαιτέρω ἐδήλωσαν τὰ ἐξῆς: «Ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν εἶναι πολὺ πλουσία. Δὲν πιστεύομεν εἰς τὸ πρωτεῖον τοῦ πάπα καὶ εἰς τὴν καθολικὴν ἀθεντιαν ἐνὸς προσώπου εἰς ὄλον τὸν κόσμον. Πιστεύομεν εἰς τὴν ἐθνικὴν, ἀνεξάρτητον Ἐκκλησίαν...».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Τὸ προσεχὲς ἔτος (1969) συμπληροῦνται 750 ἔτη ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Σερβικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς αὐτοκέφαλον. Τὸ ἰωβηλασίον αὐτὸ θὰ ἑορτασθῆ ἐπίσημως. Ἦδη ἡ Ἱερά Σύνοδος συνεκρότησεν ὀκταμελῆ ἐπιτροπὴν πρὸς διοργανώσιν τῶν σχετικῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανός. Ἡ ἐπιτροπὴ συνήλθε τὴν 19 Φεβρουαρίου 1968 εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν της καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἔκδοσιν ἑορτίου τόμου πρὸ τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων.

—Ὁ εἰσαγγελεὺς Βελιγραδίου ἀπηγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 21 φύλλου τῆς 1 Φεβρουαρίου 1968 τῆς δεκαπενθήμερου θρησκευτικῆς ἐφημερίδος «Πραβοσλάβλιε» τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας λόγω τοῦ ἐν αὐτῷ δημοσιευμένου ἀρθρου ὑπὸ τὴν τίτλον «Οἱ Σέρβοι πρέπει νὰ εἶναι μεγαλύτεροι».

—Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ζάγκρεμπ ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀπὸ τοῦ ἑφετεινοῦ θερινοῦ ἑξαμήνου διοργανωθῶν μεταπτυχιακὰ σπουδὰ εἰς τὴν Σχολὴν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, ἀναγόμεναι εἰς τὸν τομέα «Ἄθεια καὶ Θρησκεία». Ἀναφερομένη εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, ἡ θρησκευτικὴ ἐφημερίς «Πραβοσλάβλιε» παρατηρεῖ τὰ ἑξῆς: «Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἔχει λόγους νὰ φοβῆται τὰς σπουδὰς αὐτάς, διότι ἔχει ὀπισθὲν τῆς μακρᾶν καὶ πλουσίαν ἱστορίαν διαλόγου καὶ πολεμικῆς μετὰ τὴν ἄθειαν. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία εἶχε μεγαλύτεραν ζῆμιαν ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἄθιοι εἰσῆρχοντο εἰς τὴν πολεμικὴν αὐτὴν ἀνευ ἐπαρκοῦς εἰδικῆς γνώσεως τῆς θρησκείας. Αὐτὴ μόνον ὄφελος θὰ ἔχη ἂν οἱ μαρξισταὶ γνωρίσων τὸ θρησκευτικὸν φαινόμενον τοῦλάχιστον τόσον, ὅσον οἱ ἱερεῖς γνωρίζουν τὸν Μάρξ καὶ τὸν Μαρξισμόν. Ὑπὸ τὸν ὄρον, βεβαίως, ἴσης μεταχειρίσεως κατὰ τὰς ἐν λόγω σπουδὰς ἀφοτέρων τῶν κλάδων τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ὁ νέος ἀρχηγὸς τοῦ ρουμανικοῦ κράτους καὶ πρῶτος γραμματεὺς το Κομμουνιστικοῦ Κόμματος κ. Νικόλαος Τσαουσέσκου ἐδέχθη πρὸ τινος τοῦς ἀρχηγούς τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἀγνωρισμένων θρησκευμάτων, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐδήλωσεν, ὅτι ἐκτιμᾶται μεγάλως ἡ συμβολὴ των εἰς τὴν οἰκονομίαν μιᾶς νέας Ρουμανίας.

Ἀπαντῶν, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανὸς ὑπεγράμμισεν, ὅτι ὅλοι οἱ πιστοὶ ἐδέχθησαν μετὰ μετᾶλλον χαρὰν τὴν ἐκλογὴν τοῦ Τσαουσέσκου ὡς ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους.

Τὴν νομιμότητα των ἔναντι τοῦ ρουμανικοῦ κράτους διεδήλωσαν ὡσαύτως ὁ πρόεδρος τῆς Μετερρυθμισμένης Ἐκκλησίας πάστορ Ladislav Josef Papp, ὁ ρωμαιοκαθολικὸς ἐπίσκοπος Aaron Marton, ὁ βικάριος τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας πάστορ Hermann Binder, ὁ μέγας ραββίνος Moses Rosen καὶ εἰς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἰσλάμ.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Α. Ἀγιότης ὁ Πάπας Παῦλος Στ' ἐδέχθη εἰς ἐπίσημον ἀκρόασιν δώδεκα νέους πρεσβευτὰς διαφόρων χωρῶν, οἵτινες ἐπέδωκαν αὐτῷ τὰ διαπιστευτήρια αὐτῶν.

—Οἱ θεολόγοι δὲν πρέπει νὰ παραμένουν εἰς ὑψηλὰς θεωρίας, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουν ἐκ πνευματικῆς πείνης», ἐδήλωσεν ὁ καρδινάλιος Γκαρρόν πρὸς τὸ συνέδριον τῶν Ἰταλῶν θεολόγων, τὸ ὁποῖον συνήλθε προσφάτως ἐν Φλωρεντίᾳ.

—Εἰς συνέντευξίν του πρὸς τὴν γερμανικὴν τηλεόρασιν, ὁ νέος ἀντιπρόεδρος τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῆς πίστεως γιουκοσλάβος καρδινάλιος Σέππερ ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἀναλάβῃ τὰ νέα καθήκοντα αὐτοῦ πιθανῶς ἐντὸς τοῦ ἀρχομένου σήμερον μηνός.

Ἀκολουθῶν ὁ γιουκοσλάβος καρδινάλιος ὑπενθύμισεν, ὅτι εἰς λόγον του κατὰ τὴν Β' Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ ὑπεγράμμισε τὴν ἀνάγκην μελέτης τῆς ἀθείας, ἵνα γνωρισθῶν αἱ αἰτίαι ἀπομακρύνσεως τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς πίστεως των. «Ἐπεγράμμισα ἐπίσης, προσέθεσεν, ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον νο-

μίζουν, ὅτι πολεμοῦν οἱ κομμουνισταὶ, δὲν εἶναι ὁ Θεὸς τῶν Χριστιανῶν. Οἱ ἄθιοι κομμουνισταὶ ἔχουν ἰδέαν περὶ Θεοῦ διάφορον τῆς περὶ Θεοῦ ἰδέας ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν».

—Οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ ἱεράρχαι τῆς Ἀμερικῆς ἐξαπέλυσαν συλλογικὴν ἐγκύκλιον ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων θεμάτων, ἀτινα ἀφοροῦν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ»

Ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Λεωνίδας Φιλιππίδης ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολήν:

«Εἰς βεβαίωσιν καὶ ἐπίρρωσιν τῆς ὀρθότητος τῆς θετικῆς ἀπαντήσεως, ἣν ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Κύριος Χριστόδουλος Παρασκευαΐδης δι' ἀναμφισβητήτων ἀποδείξεων δίδει εἰς τὸ ἐρώτημα: «Εἶναι οἱ ψάλται κληρικοί:» ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἀρθρῷ του, τῷ δημοσιευμένῳ ἐν τῷ Ὑμετέρῳ Περιοδικῷ (φ. 1ης Μαρτίου 1968 ἐξ.), ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σημειώσω τὸ ἀκόλουθον ἐπεισόδιον ἐκ τῶν ὑπηρεσιακῶν μου ἀναμνήσεων ὡς Προϊσταμένου Διευθυντοῦ τῆς τότε (μήπω Γενικῆς, ἀπλῶς δὲ) Διευθύνσεως Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας (1930-1940).

Ἐν τινι «εἰδικῷ» Νόμῳ, ἐψηφισμένῳ ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς τότε Γερουσίας ἀνευ προσυγκαταθέσεως τῆς Διοικούσης Ἐκκλησίας, ἐθεσπίετο, ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐν Πάρῳ ἱ. Ναοῦ τῆς Ἐκατονταπυλιανῆς διορίζει καὶ παύει ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ναοῦ, ἣν, κατὰ διάταξιν τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὠρίζεν ὁ Νομάρχης Κυκλάδων ἐκ καταλόγου πολιτῶν τῆς Νήσου (ἀπὸ τῶν προσκειμένων τῷ ἐκάστοτε κυβερνωτικῷ κόμματι συντασσομένων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ τοπικοῦ πολιτικοῦ παράγοντος, ὅστις τότε ἦτο καὶ Ὑφυπουργὸς Οἰκονομικῶν).

Ἀρχομένου τοῦ Αὐγούστου, ἱεροῦ μηνός τῆς Θεομήτορος, ὁ τότε Μητροπολίτης Παροναξίας, χοροστατῶν ἐν τῷ ἱ. Ναῷ κατὰ τινὰ ἱερὰν ἀκολουθίαν, παρετήρησεν, ὅτι τῶν ἱεροψαλτῶν τῆς ἤτο πρόσωπον διαβεβλημένον κοινωρικῶς ἐπὶ μοιχείᾳ, δι' ὃν λόγον καὶ διέταξε τὴν ἄμεσον ἀποχώρησιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ λειτουργήματός του.

Οὗτος ἠρνήθη, ἰσχυρισθεὶς, ὅτι ὁ Μητροπολίτης σφετερίζεται δικαίωμα, ὅπερ ἐκ τοῦ κειμένου Νόμου δὲν ἔχει.

Ἀντὶ ἀπαντήσεως ἦτο διαλόγου, ὁ Μητροπολίτης διέταξε πᾶσαν τὴν λειτουργίαν νὰ ἀποθέσῃ τὰ ἄμφια αὐτὸν καὶ νὰπέχωσι πᾶσης ἱεροπραξίας, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ Ναὸς κατ' οὐσίαν ἔκλεισεν, ἐνῶ τὰ πλήθη τῶν πιστῶν συνέρρειον πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος, μηδὲ ἱερὰν παράκλησιν δυνάμενα νὰ τελέσωσιν ἐν τῷ Ναῷ ἀνευ λειτουργῶν.

Λόγῳ τῆς ἀπὸ τῶν συνηκῶν τούτων δυσφορίας τόσον τοῦ εὐσεβοῦς καὶ ἀνυπαίτιου λαοῦ, ὅσον καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, αὕτη διεμαρτυρήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τοῦ Μητροπολίτου ὡς παρανομήσαντος.

Τὸ Ὑπουργεῖον, δι' ἐγγράφου συνταχθέντος καὶ ὑπογραφέντος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Θρησκευμάτων, τοῦ Ὑπουργοῦ ἀπουσιάζοντος τότε εἰς Πελοπόννησον, ἀπήντησεν, ὅτι ὁ Μητροπολίτης, ἄσκάδων τὰ κανονικὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καθ' ἣν εἶχεν ὑποχρέωσιν, ἐπὶ προσωπικοῦ, ὅπερ, κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνες (μηνομνευθέντας ἐν τῷ Ὑπουργικῷ ἐγγράφῳ), συγκαταριθμείται τοῖς κληρικοῖς, οὐδεμίαν διάταξιν Νόμου παρέβη, διότι διάταξις Νόμου (ὡς ἡ περὶ διορισμοῦ ἀ π α ν τ ο ς τοῦ Προσωπικοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ναοῦ), ἀντικειμένη εἰς τοὺς ἱερούς κανόνες (ὡς ἡ ἐν λόγω διάταξις, κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς, τὸ ἀφορῶν εἰς τοὺς ἱεροψαλτάς), εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καί, συνεπῶς, ἐξ ὑπαρχῆς ἄκυρος, ἀνύπαρκτος· δι' ὃ καὶ ἐν τῷ Ὑπουργικῷ ἐγγράφῳ ἐπεσημειοῦτο, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὠφείλει συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ἐνέργειαν τοῦ Μητροπολίτου, τοῦ καὶ ἄλλως μόνου, ἐξ ἰδίου τῆς Ἐκκλησίας Δικαίου, τοῦ κανονικοῦ, ἀσχέτως Νόμου, ἀρμοδίου νὰ ρυθμίζῃ τὰ τῶν ἱ. Ναῶν πάντων ἀνεξαιρέτως καὶ καθόλου τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως.

Τὸ Ὑπουργικὸν τοῦτο ἔγγραφον ἐκοινοποιήθη καὶ εἰς τὸν Μητροπολίτην, ὅστις, κατόπιν αὐτοῦ, ἐπέτρεψεν ἱεροπραξίας εἰς τοὺς λειτουργοὺς τοῦ Ναοῦ.

Ἄλλ' ἢ Ἐπιτροπή, χολωθείσα, ἀπέστειλε τὸ Ὑπουργικὸν ἔγγραφο εἰς τὸν τοπικὸν πολιτικὸν παράγοντα Ὑφυπουργόν, ὅστις, ἔκμανεῖς, προσήλθεν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων, ἔχαρκτηρίσεν αὐτὸν ὡς ὑβριστὴν τῶν δύο νομοθετικῶν Σωμάτων τῶν ψηφισάντων τὸν Νόμον καὶ διέταξεν αὐτὸν μετ' ἀπειλῶν νὰ ἀνακαλέσῃ τὸ ἔγγραφο.

Ὁ Διευθυντὴς ἠρήθη, ψυχραίμως ἀπαντήσας, ὅτι θὰ ἦτο ἀνάξιος τοῦ λειτουργήματος, τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ἢ Πολιτεία, ἐὰν ἀνεκάλει ἔγγραφο ὑπηρεσιακῶς ἀπροσμάχητον καὶ παρεκάλεσε τὸν κ. Ὑφυπουργὸν νὰ μὴ συνεχίσῃ τὴν ἐπιθεσίον του, χάριν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ γοήτρου καὶ κύρους.

Ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας, ἐπανελθὼν καὶ δεχθεὶς τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Συναδέλφου του, διέταξε τὸν Διευθυντὴν Ὁρησκευμάτων νὰ συντάξῃ ἔγγραφο ἀνακλήσεως τοῦ πρώτου ἐπιμάχου ἔγγραφου ὡς ἀντικειμένου εἰς τὸν Νόμον. Ἀρνηθέντος τοῦ Διευθυντοῦ τούτου, δι' οὐς λόγους ἀνέπτυξεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν του, οὗτος ὑπέγραψεν ἀνακλητικὸν τηλεγράφημα, ἐπὶ τοῦ σχεδίου ὁμοῦ τοῦ ὁποῖου ὁ Διευθυντὴς, καθ' ὃ εἶχεν ἐκ τοῦ Νόμου δικαίωμα καὶ χρέος, ἐπισημείωσεν ἐνυπογράφως, ὅτι διαφωνεῖ πρὸς τὴν Ὑπουργικὴν ἀνακλητικὴν ἐνέργειαν ὡς ἀντισυνταγματικὴν καὶ τὸ τηλεγράφημα ἐστάλη.

Ἄλλ' ἅμα τῇ λήψει αὐτοῦ, ὁ Μητροπολίτης ἀπηγόρευσε πάλιν ἱεροπραξίας εἰς τοὺς λειτουργοὺς του ἐν τῷ Ναῷ καὶ οὗτος ἐκλείσθη κατ' οὐσίαν, ἐν παραμοναῖς πλέον τῆς μεγάλης πανελληνίου πανηγύρεώς του.

Νέος ἀναβρασμός, νέα τηλεγραφήματα πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς, νέα διαμαρτυρία, νέα ἐκκλήσεις, συνεπεῖα τῶν ὁποίων ὁ Ὑπουργὸς Ὁρησκευμάτων ἐξήγησε παρὰ τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος νὰ πλεύσῃ εἰς Πάρον πρὸς διευθέτησιν τοῦ ζητήματος.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν: «Εὐχαρίστως, ἐὰν μοῦ ἐπιτρέψῃς τούτο ὁ Σεβασμιώτατος Παροναξίας»—πρὸς μεγάλην ἐκπλήξιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὑπολαβάνοντος, ὅτι ὁ «πάσης Ἑλλάδος» ἐδικαίωτο νὰ δρᾷ πανταχοῦ ἀκωλύτως.

Ζητηθείσης τηλεγραφικῶς τῆς ἀδείας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας, κατ' ἐπιμονὴν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος δι' ὀξυτάτου λεκτικῶς τηλεγραφήματος, οὐ διερμηνεύω ἐνταῦθα μόνον τὸ πνεῦμα, ἀπήντησεν, ὅτι ἀπαγορεύει εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον νὰ τολμήσῃ εἰσπλοῦν εἰς τὰ χωρικά του ὕδατα πρὸς οἰανδήποτε ἀνάμixin εἰς τὰ τῆς Ἐπαρχίας του—ὀρθῶς καὶ κανονικῶς.

Ἦτο ἑσπέρα τῆς 14ης Αὐγούστου, ὅτε ἐλήφθη ἡ ἀπάντησις, ὁ ἐν Πάρῳ Ναὸς παρέμενε κλειστός, οἱ προσκυνῆται ἀνάστατοι, τὰ τηλεγραφήματα κατέκλυζον τὰ ὑπουργικὰ γραφεῖα, ἡ τελετὴ τῆς ἐπαύριον θὰ ἐματαιούτο καὶ οἱ δύο Ὑπουργοὶ ἐκάλουν, ἀργὰ τὴν ἑσπέραν, τὸν Διευθυντὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διερωτώμενοι περὶ τοῦ πρακτέου. Ὁ δέ, προσελθὼν, εἶπε:

«Θὰ ἐπαναφέρετε εἰς ἰσχὺν τὸ ἀρχικὸν ἔγγραφο, θὰ ἀνακαλέσῃτε τὸ ἀνακλητικὸν αὐτοῦ τηλεγράφημά σας καὶ μόνον τότε θὰ ἐπανέλθουν τὰ πάντα εἰς τὴν κανονικὴν τάξιν»—ὅπερ καὶ ἐγένετο, ἵνα οἱ πάντες εἰδῶμεν ὡς δεῖ σέβειν τὰ θεῖα καὶ ἀπτεσθαι τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Παρόμοια ἐπεισόδια ἐνθυμοῦμαι καὶ ἄλλα, ἐξ ὑπηρεσιακῆς ἐνεργείας, τῆς πρεπούσης, παρομοίας σχόντα καὶ τὰς μάχας καὶ τὴν ἔκβασιν—τὴν πρέπουσαν.

Ἐν Ἀθήναις
μηνὸς Μαρτίου 25
1968 ἔτους σωτηρίου.

Μετὰ πάσης τιμῆς
ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΙΩ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 (περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀναγκυρῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν : 4)

«Παμ. Ταξιάρχαι» Ἀγραμπέλων, 2) «Παμ. Ταξιάρχαι» Ἀμβρακιάς, 3) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Ἀρειάδος, 4) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Νεοχωρίου, 5) «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» Αὐλακίου, 6) «Ἅγιος Δημήτριος» Βαλμάδος, 7) «Ἅγιος Γεώργιος» Βάτου, 8) «Ἅγιος Νικόλαος» Βουστρίου, 9) «Ἅγιος Νικόλαος» Γιαννοπούλων, 10) «Ἁγία Παρασκευὴ» Καλουδίου, 11) «Ἅγιος Ἀνδρέας» Κανδήλας Ἄνω, 12) «Ἅγιος Γεώργιος» Κάμπου, 13) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Καραϊσάκη, 14) «Μεταμόρφωσις Σωτήρος» Κοκκινόβρυσης, 15) «Κοίμησις Θεοτόκου» Κουδουνίου, 16) «Ἁγία Τριάς» Κρουνεροῦ, 17) «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» Μαλατεῖκου, 18) «Ἅγιος Νικόλαος» Μεσαρίτσας, 19) «Κοίμησις Θεοτόκου» Μπαμπαλιῶ, 20) «Ἅγιος Νικόλαος» Παλαιοχωρίου, 21) «Κοίμησις Θεοτόκου» Παναγούλας, 22) «Ἁγία Παρασκευὴ» Ρουπακιάς, 23) «Ἅγιος Βλάσιος» Σιλαβαίων, 24) «Ἅγιος Δημήτριος» Σκουρτοῦς, 25) «Ἁγία Τριάς» Σπαρτιάς, 26) «Ἅγιος Ἀθανάσιος» Στενοῦ καὶ 27) «Ἁγία Παρασκευὴ» Στριγανιάς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρῶσεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 20ῇ Μαρτίου 1968

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 (περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀναγκυρῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Λυκόφωτος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρῶσεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 20ῇ Μαρτίου 1968

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 (περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημεριῶν), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀναγκυρῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀριστείου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρῶσεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῇ 28ῇ Μαρτίου 1968

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ θέσις τακτικοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Χαράλαμπος Εὐρυτανίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ναυπακτίᾳ τῇ 23ῇ Μαρτίου 1968

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) Κοιμ. Θεοτόκου Σχροβαλίου, 2) Ἁγίου Παντελεήμονος Προαστίου, 3) Κ. Θεοτόκου Μπούμπα, 4) Ἁγ. Θεοδώρων Ξηροχωρίου, 5) Ἁγ. Γεωργίου Κόλφα, 6) Ἁγίων Πάντων Ροδίνης, 7) Προφ. Ἡλίου Θεριανοῦ, 8) Ταξιαρχῶν Ἀλποχωρίου, 9) Ἁγ. Δημητρίου Προτῶν, 10) Ταξιαρχῶν Σανταμερίου, 11) Ἁγίου Δημητρίου Μπούγα, 12) Ἁγίου Στυρίδωνος Καμινιῶν καὶ 13) Κοιμήσεως Θεοτόκου Δρεπάνου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων των.

Ἐν Πάτραις τῇ 16ῃ Μαρτίου 1968

† Ὁ Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διατάξεων, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Νικολάου Ἀμπελώνος, 2) Ἁγίου Γεωργίου Ἁγ. Γεωργίου, 3) Γεν. Θεοτόκου Πλάτης, 4) Μετ. Σωτήρος Πέτρας, 5) Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Περδικονερίου, 6) Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Τριπύλας, 7) Κοιμ. Θεοτόκου Ἄνω Φυγαλίας, 8) Ἁγίου Ἰωάννου Βρεστοῦ, 9) Ἁγίου Νικολάου Μίνθης, 10) Γεν. Θεοτόκου Ροβίαν, 11) Ἁγίου Νικολάου Καλυδάνης καὶ 12) Κοιμ. Θεοτόκου Κουφοπούλου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 23ῃ Μαρτίου 1968

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ΣΤΕΦΑΝΟΣ

NEA BIBLIA

Γεωργίου Α Γαλίτη, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὰ ἐρμηνευτικὰ προβλήματα τῶν ἐν τῇ Κ. Διηθήκῃ παραλλήλων διηγήσεων περὶ τοῦ τέλους τοῦ Ἰούδα. Ἀνάπτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας» ΛΣΤ' (1965). Ἀθῆναι 1965, σελ. 25.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ Κόριθος. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» ΜΒ' (1965). Ἀθῆναι 1965, σελ. 21.

Τοῦ αὐτοῦ, Intercommunio. Τὸ πρόβλημα τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου. Βιβλικὴ καὶ ἐκκλησιολογικὴ μελέτη. Ἀθῆναι 1966, σελ. 63.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν τελείωσιν. Ἐρμηνευτικὴ ἐπεξεργασία τοῦ τέλους τῆς Α' πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολῆς (5, 14 - 28). Ἀθῆναι 1966, σελ. 30.

Τοῦ αὐτοῦ, Μαρτυρία καὶ διακονία ἐν τῇ Κ. Διηθήκῃ. Ἀθῆναι 1967, σελ. 22.

Dr. Georg Galitis, Dozent an der Universität Athen, Die Vergabung als Brücke zwischen den Kirchen. Sonderdruck aus Kerygma und Dogma. Göttingen 1966, σελ. 333-345.

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ναῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν: Δρχ. 50, 75, 100 ἐτησίως.
Λοιπῶν Ναῶν Ἐπιμερατείας: 30 ἐτησίως.
Ἐξωτερικοῦ: δολλάρια 3.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κων. Γ. Μπόνης, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, Ἡ τήρησις τῆς ἐντολῆς.

Ἐπίσημα ἐγγράφα Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἀναγκαστικὸς Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 320.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Θεσσαλονικῆς Λεωνίδου Παρασκευοπούλου.

Μητροπολίτου Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Νικοδήμου, Ὁ ὄσιος Θεόφιλος ὁ μωροβλύτης, ὁ ἐκ Ζίχνης.

Παρατηρήσεων στὴλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν».

Προκηρύξεις.

Νέα βιβλία.

ΜΟΝΟΤΥΠΙΚΑ ΣΥΓΓΡΗΜΑΤΑ ΤΣΙΡΩΝΗ

Λένορμαν 185—Ἀθῆναι—Τηλ. 530.318

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου Δημήτριος Β. Δεσποτάκης
Λεωφόρος Ἡρώων 26, Περιστέρι